

PÄRLOR

UR VISHETENS SKATTKAMMARE

Méraj Educational Publishers & Book Distributors of Bilal Muslim Mission of Scandinavia

ISBN 91-630-3582-0-1995

Originalalets titel "Pearls of Wisdom" The Islamic Education Board

The World Federation of K S I Muslim Communities

P O Box 60 Stanmore Middlesex HA7 4JB U.K.

Svensk översättning: Mohammad Fazlhashemi

Bearbetning: Jan Åhlander och Mahmood Dhalla Notapparat: Jan Åhlander

Utgiven i Sverige av Méraj Educational Publishers & Book Distributors,

Bilal Muslim Mission of Scandinavia

Box 2028

195 02 Märsta

Första Upplagan 1997

Tryckt i Sverige

© Bilal Muslim Mission of Scandinavia

Tidigare har utgivits:

Den islamiska lärans grunder - 1989

Att Vara Muslim - 1993

De tre korna - 1994

Subhanallah, Skapelsens under i den Heliga Koranen - 1994

KORANEN KAPITEL 1; 78 -114 - 1995

Publicerad av Kultur Muslimska Biblioteket 1999-09-12

Lärare vaskar fram pärlor ur vishetens skattkammare

"En mening finns i allt som sker. Hans kärlek eäcker för världen vida. Hans bok,naturen,oss omger. Vart skapat är en uppslagen sida."

Citatet är hämtat från en muslimsk poet, och bygger på tankar i Koranen. Men rederna skulle lika gärna kunna ha stått i den svenska psalmboken.

- Ja, det finns mer som förenar än som skiljer människor åt, säger Märstaben Jan Ålander, som ägnat en stor del av sin tid åt att tolka delar av muslimernas heliga bok, Koranen, till svenska.

Jan Ålander är präst i svenska kyrkan, lärare på komvux i Märsta utanför stockholm, biståndsarbetare sedan många år för svenska kyrkans Mission och Diakonia i Asien. Koranen är en av världens mest lästa böcker. En skillnad mellan de kristnas Bibel och islams Koranen är att den i stor utsträckning läses på originalspråket och Bibeln i översättning.

- Många icke-muslimer vet mycket litet om Koranen och har dunkla begrepp om islam. Och många muslimska ungdomar behöver hjälp med att formulera sin tro och Koranens innehåll på svenska.

- I det svenska samhället i dag måste vi ha kunskap om olika folkgruppers kulturella och religiösa bakgrund för att kunna förstå och respektera varandra. Därför tackade jag ja, när jag blev ombedd att översätta och tolka delar av Koranen tillsvenska.

- Det är ett fredsarbete, poängterar Jan Ålander. Ett sätt att öka förståelsen mellan människor från olika kulturer. 1993 kom den första boken - Att vara muslim - tolkad och bearbetad från engelska till svenska av Jan Ålander. 1994 kom - Skapelsens under i den Heliga Koranen. 1995- Koranen, kapitel 1; 78-114. Nu kommer den fjärde boken, Pärlor ur vishetens skattkammare.

För den svenska översättningen svarar Mohammad Fazlhashemi. Jan Ålander och Mahmood Dhalla har gjort bearbetningen. Den här boken liksom de tidigare ges ut i Sverige av Me`raj Educational project, Bilal Muslim Mission of Scandinavia, som har sitt säte i Märsta. Samtliga böcker är tryckta i Storbritannien. Organisationen Bilal Muslim Mission of Scandinavia började sin verksamhet i Märsta 1988. Inom utbildningsprojektet Me`raj började man diskutera att översätta den Heliga Koranen till svenska för att göra islam förståelig för en bred läsekrets, både muslimer och svenskar.

Huvudsyftet med bokserien är att ge undervisning i islam till muslimska barn och ungdomar samt andra som vill veta mer om islam. Det mesta av innehållet beseras på den Heliga Koranen och Profeten Muhammeds liv. I berättelser, skrivna på enkel, lättfattlig vardagsvenska får man en god insikt i muslimskt tänkande, seder och bruk, religionshistoria och tankvärda visdomsord från de stora profeterna; Nuh (Noa), Ibrahim (Abraham), Musa (Mose), Isa (Jesus) och Muhammed.

I vishetens skattkammare hittar vi gudsord, som är gemensamma för oss alla antingen vi är kristna eller muslimer; Du skall tala sanning, inte visa avund, hedra din fader och din moder, bedja och arbeta, visa tacksamhet för Hans gåvor, vara vänlig och hjälpsam och snäll mot barnen, hjälpa de fattiga och de som har det svårt, och vara lika tillmötesgående mot andra som du vill att de skall vara mot dig. För många kan skriftserien bli en ahaupplevelse.

Imam Ali har rätt: " Det finns ingen större rikedom än vishet och ingen större fattigdom än okunnighet".

Den skriftserie om islam och Koranen, som Bilal Muslim Mission of Scandinavia gett ut i Jan Ålanders tolkning/bearbetning är en bra väg till kunskap om, och förståelse för den muslimska kultur, som finns mitt ibland oss i det mångkulturella Sverige. I den senaste boken har Jan Ålander med stort tålamod vaskat fram Pärlor ur vishetens skattkammare.

Monica Andreasson

chefredaktör Sigtunabygden/Märsta tidning

FÖRORD

En spade är ett verktyg som de flesta vet hur man skall använda. Men när man gräver i jorden kan det ibland inträffa att man stöter på föremål man inte väntat sig att finna. Det har till och med hänt, att det man upptäckt visat sig vara en ovärderlig skatt som

legat gömd i jorden i mer än tusen år. Då måste man ha stort tålamod och gräva mycket varsamt för att få fram hela skatten och ta upp den i dagsljuset.

Att använda de verktyg vi har för att kasta ljus över Islams tidigaste historia är inte ett bortkastat arbete. Det är mera en lektion i klarsyn och gudomlig vägledning. Men det räcker inte att stanna vid enbart namn, bokstäver och ord om man vill komma åt den djupare underliggande sanningen. För att nå dit måste vi på sätt och vis frigöra oss från oss själva. Vi måste öppna oss inåt för att kunna sträva mot målet att nå vishetens outtömliga guldgruva och visdomens hav som aldrig tar slut.

"Det finns ingen större rikedom än vishet och ingen större fattigdom än okunnighet. Det finns inget större arv än vår kultur och ingen större vän än den man kan rådgöra med när man behöver hjälp." Detta budskap, som Imam Ali (AS) givit oss, är levande än i denna dag.

Att kunna se framåt och överblicka resultatet av allt vi gör och strävar efter är inte enkelt. Hade det funnits några enkla sätt att se in i framtiden skulle förhoppningsvis vår värld med alla sina motsättningar och klyftor mellan människor ha sett helt annorlunda ut än vad den gör.

Men det faktum att vi inte kan se in i framtiden bör inspirera oss till att i ännu högre grad söka sanningen.

För att finna pärlor krävs att man går på djupet. Jag är säker på att läsaren av denna bok kommer att finna hjälp och vägledning till att göra detta i varje berättelse.

Översättningen från engelska till svenska av denna bok har bearbetats av Jan Åhlander. Den tidskrävande uppgiften inkluderade åtskilliga timmars studier och överläggningar. Mahmood G. Dhalla biträdde Jan Åhlander i utformningen av den bok som nu föreligger. De upplevde, att deras samarbete var berikande för dem båda.

Att bearbeta och omarbeta en bok är som att bygga om ett hus. Jan Åhlander har också översatt åtskilliga andra böcker om Islam, som vi tidigare haft förmånen att publicera på svenska. Men detta verk har han dessutom försett med en värdefull notapparat. Detta gör boken extra värdefull för grupp- och självstudier.

Undertecknad och Bilal Muslim Mission of Scandinavia vill framföra vår djupaste uppskattning och tack till Jan Åhlander för hans alltid lika värdefulla insatser att göra Islam förståelig för en bred läsekrets.

Märsta, 13 Rajab 1417; 24 november 1996

Gulamali Dhalla

Ordförande

Bilal Muslim Mission of Scandinavia

Kommentar:

Utöver många andra verk om Islam och Islams tidigare historia som använts för notapparaten vill jag med uppskattning nämna ISLAMLEXIKONET av Jørgen Bæk Simonsen i översättning av Jonas Otterbeck. Boken är utgiven av Bokförlaget Forum.

Min erkänsla går också till Mahmood G. Dhalla som varit till ovärderlig hjälp vid bearbetningen av denna bok. Jag har satt stort värde på hans ingående kunskaper i Islam, hans vilja att vara tydlig och den noggrannhet som kännetecknat hans sätt att arbeta.

Mahmood G. Dhalla har stor del i att slutprodukten av 'Pärlor ur vishetens skattkammare' föreligger i sin nuvarande form.

Jan Åhlander

För sent

Abu Basir A'asha var en stor poet. Han levde på den tid då Islam började sitt segertåg över världen. En av hans dikter, "Lamiyya", räknas som ett av Arabiens tio största episka verk. I sin berömda hyllning till den Helige Profeten (SAW)¹ skriver han:

*"Närhelst du stannar för att vila
vid dörren till Hashims son,
fylls du av sinnesfrid och välsignelse
genom Hans rena helighet...
Från Honom strömmar godhet
och nåd som du ej kan undvara,
Och det du erhåller idag
förnekas dig inte i morgon... "*

A'asha bestämde sig för att resa till Mekka och omvända sig till Islam. Men på vägen mötte han några av sina gamla vänner från klanen Quraish. De frågade honom vart han

var på väg och när de fick veta att A'asha, den store poeten, ville bli muslim blev de upprörda.

En av dem frågade honom: "A'asha, vet du att Profeten Muhammad (SAW) har förbjudit otukt och äktenskapsbrott?"

A'asha svarade: "Det avskräcker mig inte, eftersom jag aldrig har levt ensam."

En annan sade: "Ja, men han har också förbjudit vin och alla andra alkoholhaltiga drycker."

A'asha tänkte en stund och sedan sade han: "Jaså. Ja, jag tycker ju om att dricka, och jag tror inte att jag är beredd att överge denna vana ännu. Jag fortsätter att dricka i år och omvänder mig till Islam nästa år."

A'asha återvände hem och dog samma år.

1- SAW = Sallallahu alayhi wa alih, Må Gud välsigna Honom och Hans efterkommande.

Profeten Muhammad (SAW)s släkt hette Banu Hashim. När poeten i dikten skriver Hashims son är det Profeten Muhammad (SAW) han menar. Familjen Banu Hashim tillhörde stammen Quraysh, som hade makten i Mekka när Profeten Muhammad (SAW) började förkunna Islam.

Inte ens för ett berg av guld

När de första muslimerna utsattes för övergrepp och förföljelse flyttade åttiotre av dem under ledning av Ja'far ibn 2 Abu Talib till Etiopien. De otrogna i Mekka fick veta att muslimerna hade fått en trygg fristad och trivdes i det nya landet. Därför skickade de en delegation till Etiopiens kung Negus under ledning av Amr ibn Al-Aas och Abdullah ibn Rabia. De visste, att kung Negus var kristen. Delegationen hade med sig en last av ovärderliga gåvor till kungen och hans närmaste män. Men deras egentliga uppdrag var att förmå kungen att skicka tillbaka muslimerna till Mekka.

Efter att ha lämnat sina gåvor bad de att få tala med kungen. Amr ibn Al-Aas sade till kung Negus, att muslimerna trodde på en profet som talade förringande om Jesus (AS).³ Negus vände sig till Ja'far ibn Abu Talib och frågade honom: "Vad säger ni om Jesus?"

Ja'far, som visste mycket väl vad som stod i Sura al-Nisa i Koranen (4:171) svarade:

"Jesus Kristus, Marias son, var Guds sändebud. Han var Guds Ord, som sänts ned till Maria och Guds Ande talade genom honom."

Negus sade: "Vid Gud, jag kan inte finna något som helst nedsättande om Jesus i det ni säger."

Sedan vände han sig till Amr ibn Al-Aas och sa:

"Jag tänker inte göra dem något ont, inte ens för ett berg av guld. Ta tillbaka alla de gåvor ni har tagit med er!"

Gud tog inte emot mutor från mig när Han välsignade mig med detta kungarike, och Han brydde sig inte heller om vad andra sade om mig, när Han bestämde sig för att upphöja mig till denna ställning."

2 ibn betyder "son till".

3 AS, Alayhi salaam, Allahs frid vare över honom.

Kvinnornas trohetsförklaring

Abdur Rahman ibn Ka'b ibn Malik brukade leda sin blinde far till Jumu'a, fredagsbönen. Varje fredag när hans far hörde kallelsen till bön sade han: "Må Gud välsigna As'ad ibn Zurarah."

Detta fortsatte i många år tills en dag Abdur Rahman frågade sin far: "Far, varför tänker du på As'ad och ber för honom före varje fredagsbön?"

Fadern svarade: "Min son, As'ad var den som införde Jumu'a och ledde vår fredagsbön i Medina. Då var Profeten (SAW) fortfarande kvar i Mekka och vi var fyrtio stycken som samlades vid berget och bad."

As'ad ibn Zurarah var en av de tolv som i hemlighet anslöt sig till Islam ett år före Hijra.⁴ Dessa bekände sin trohet och lydnad till Profeten (SAW) genom att lova:

Att inte be till någon annan Gud än Allah ⁵;

Att inte begå stöld, äktenskapsbrott eller barnamord;

Att inte ljuga;

Att inte sätta barn till världen utanför äktenskapet;

Att inte visa olydnad beträffande sådant som är rättfärdigt och rimligt;

Denna försäkran har kallats "Kvinnornas Trohetsförklaring" av två anledningar. För det första fick de kvinnor som omvände sig till Islam avge just dessa lydnadslöften och för det andra innehåller den inte någon förpliktelse om jihad ⁶.

Vid den tid då denna hemliga lydnadsförklaring togs i bruk befann sig den Helige Profeten (SAW) i Mekka och jihad var ännu inte föreskrivet.

4 Hijra, det år Profeten Muhammad (SAW) utvandrade från Mekka till Medina, vilket inträffade år 622 enligt den vanliga tideräkningen.

5 Allah, är det samma som Gud och är i Koranen och inom Islam namnet på Gud, den Ende, världens skapare och alltings ursprung. Han är "Den som förtjänar att bli älskad" och "Den till vilken allt och alla söker sin tillflykt".

6 Jihad avser egentligen 'de ansträngningar vanliga muslimer gör för att efterleva Islams bud', men översätts ofta med 'heligt krig'.

Manat - avguden som inte kunde ta vara på sig själv

Amru ibn Jamuh var en aktningvärd äldre man och tillhörde stammen Banu Salimah. Flera unga män från hans stam hade omvänt sig till Islam, men den gamle mannen höll fast vid sin avgudatro och dyrkade sin egen trögud som hette 'Manat'. Pojkarna brukade smyga sig in i hans tempel och ta avguden och kasta den i en smutsig grop i närheten.

Varje morgon kom Amru till sitt tempel och sökte i förtvivlan efter sin gud. Efter att ha tvättat den och stänkt lite parfym över den satte han den tillbaka på dess rätta plats. "Jag vet inte vem som har gjort så här mot dig", brukade han säga. "Om jag någonsin får tag på honom skall jag bestraffa honom mycket hårt."

Slutligen fick Amru nog. En morgon, efter att ha tvättat och dränkt in statyn med sötaktig parfym, tog han sitt svärd och hängde det runt halsen på statyn. "Jag har misslyckats med att hitta brottslingarna", sade han. "Jag hoppas, att du nu kan försvara dig själv."

Nästa morgon hittade Amru avguden bunden vid en död hund i en närbelägen håla. Som träffad av en blixt överväldigades han av klarsyn, och en låga av sanning tändes i hans bröst.

"Hur kan jag dyrka sådana här dockor som inte kan ta vara på sig själva?" muttrade han.

Denna upplevelse medförde, att han lät omvända sig till Islam redan samma dag.

Amru ibn Jamuh blev en av Profeten (SAW)s följeslagare och dog martyrdöden i slaget vid Uhud. Frid vare över honom.

Muslim och martyr, allt på mindre än en dag

Aswad var en ödmjuk slav i judarnas tjänst i borgen Khaibar, där han tog hand om deras får. En dag när Khaibarborgens portar öppnades av Islams armé gick han till den Helige Profeten (SAW) och sade: "Muhammad, lär mig Islam."

Den Helige Profeten (SAW) välkomnade honom och förklarade Islams grunder för honom. Aswad lät genast omvända sig till Islam. Därefter sade han:

"Judarna har anställt mig som herde, och de har givit mig ansvar för de här fåren. Vad skall jag göra med dem?"

Den Helige Profeten (SAW) svarade: "Ställ upp hjorden och vänd fåren mot fortet så kommer de själva att hitta sina ägare."

Aswad tog upp lite sand som han strödde på fårens huvud och sade: "Gå tillbaka dit ni hör hemma, eftersom jag inte längre kommer att följa er." Och fåren sprang mot fortet, precis som om någon hade visat dem vägen.

Sedan anslöt sig Aswad till den islamiska armén för att strida mot samma judar som hade anställt honom. Men han blev dödad av en stor sten som föll över honom. Aswad blev martyr innan han fått möjlighet att be en enda bön.

Islams tappra och hängivna kvinnor

Amru ibn Harams dotter Hind gick med stadiga steg från Uhud⁷ till Medina. Hon gick bredvid kamelen som bar kropparna av hennes döda make Amru ibn Jamuh, hennes son och hennes bror.

På vägen mötte hon några kvinnor som gick mot Uhud för att få veta utgången av slaget. En av dem frågade: "Hind, vart är du på väg?"

"Till Medina, för att begrava min man, min bror och min son", svarade hon.

En av Profeten (SAW)s hustrur som var bland kvinnorna frågade: "Vad har du för nyheter från Uhud?"

Hind svarade: "Jag vet att Profeten (SAW) är välbehållen och mår bra. Vad som än händer med oss andra är oväsentligt så länge han, frid vare med honom, är välbehållen. Allah har välsignat oss med martyrskap, och de otrogna kommer snart att slå till reträtt i djup besvikelse."

Sådana var Islams tappra och hängivna kvinnor. Må Guds frid vara med dem.

7 Uhud är namnet på ett berg i närheten av staden Medina, där Profeten (SAW)s trupper drabbade samman med de otrogna. Islams armé besegrades av de ogudaktiga p g a att några i den egna hären hade försummat sina bevakningsuppgifter.

Abu Sufyan, far eller oren avgudadyrkare

Sjutton månader efter vapenvilan i Hdaybiya⁸ bröt klanen Quraish från Mekka överenskommelsen och anföll människorna i Khuza'ah och dödade 23 män. En representant från Khuza'ah kom till den Helige Profeten (SAW) för att rapportera om vad som hänt. Han sade: "Vid Watir anföll de oss i skydd av nattens mörker medan vi sov, och de dödade oss medan vi förrättade vår bön."

När Abu Sufyan fick veta att man hade klagat hos den Helige Profeten (SAW) fruktade han för hämnd. Han ville inte ha fler konflikter, så han skyndade sig till Medina för att träffa den Helige Profeten (SAW). Han ville nämligen försöka få till stånd en förnyelse av vapenvilan.

När Abu Sufyan kom till Medina tyckte han att det var klokast att först gå till sin dotter Umm Habibah, som var gift med den Helige Profeten (SAW). Just när Abu Sufyan skulle sätta sig på den Helige Profeten (SAW)s madrass, reste sig Umm Habibah och vek ihop den.

Abu Sufyan sade: "Jag vet inte, om det är jag som inte är god nog för madrassen, eller om madrassen inte är god nog för mig."

Umm Habibah svarade lugnt och sansat: "Far, denna madrass tillhör Guds apostel, och jag vill inte se att en oren avgudadyrkare vanhelgar den." Abu Sufyan blev helt chockerad. Han sade: "Du har verkligen blivit en egendomlig kvinna sedan du lämnade mitt hus."

8 Hdaybiya, en plats nära Mekka, där muslimerna år 628 enligt den vanliga tideräkningen ingick en tioårig vapenvila med Quraishstammen. När vapenvilan brutits erövrade muslimerna Mekka år 630.

Såra inte din gästs känslor

Abu Jahl var en oförsonlig fiende till den helige Profeten (SAW). Genom honom utsattes Profeten (SAW) för svår förföljelse och förnedring. I slaget vid Badr⁹ år 2 A.H.¹⁰ förde Abu Jahl befäl över 850 soldater och förfogade över 100 hästar.

Efter Abu Jahls död flydde hans son Ikramah från Mekka till Yemen men lämnade sin hustru kvar i Mekka. Hans hustru Umm Hakim blev omvänd till Islam, bad om nåd för sin make och begav sig sedan till Yemen. Hon tog sin make Ikramah med sig tillbaka till Mekka., där han senare övergick till Islam. När Ikramah var på väg till Mekka sade den

Helige Profeten (SAW) till sina följeslagare: "Tala inte illa om Ikramahs far när han kommer till Mekka. Ni får inte såra hans känslor eftersom han är vår gäst."

9 Badr, ligger mellan Mekka och Medina. Quraish hade sänt en stor här till Badr för att krossa muslimerna, men det gick inte som man hade tänkt sig. Muslimerna vann en stor seger, och många troende menar att det berodde på att Gud ingrep genom att sända änglar till muslimernas hjälp.

10 A.H. är en förkortning för Anno Hegirae, som betyder året hijra, det år utvandringen ägde rum. Den islamiska kalendern tar sin utgångspunkt i år 622 när Profeten Muhammad (SAW) utvandrade från Mekka till Medina. I islamisk litteratur är det vanligt att man anger årtal enligt hijra-kalendern. År 2 A.H. är alltså två år efter hijra.

Det islamiska året är ett månår baserat på 12 månader med vardera 29 eller 30 dagar, vilket gör att det blir kortare än solåret. Detta är förklaringen till varför exempelvis fastemånaden ramadan alltid infaller 10 - 11 dagar tidigare än året innan i den vanliga solårskalendern.

Ingen kompromiss

Klanen Banu Thaqeef levde i Taif. De var kända för sitt högmod och sitt motstånd till Islam. När de insåg att Islam fått fotfäste och att folk i hela Mekka och Medina anslutit sig till Islam bestämde de sig för att sända en delegation till den Helige Profeten (SAW) för överläggningar.

Sex män från Thaqeef kom till Medina. Den Helige Profeten (SAW) välkomnade dem och gav order om att ett särskilt tält skulle resas för dem i närheten av moskén så att de skulle kunna bo bekvämt. Khalid ibn Saeed ibn Aas utsågs för att passa upp dem. Deras mat tillagades i den Helige Profeten (SAW)s hus, men delegaterna åt ingenting förrän Khalid först ätit. På så sätt försäkrade de sig om att inte maten var förgiftad.

Under överläggningarna som pågick under flera dagar sade representanterna från Thaqeef: "Muhammad, vi har två förslag. Efter att ha övergått till Islam vill vi ha tillåtelse att ha kvar templet till vår avgud 'Lat' under tre år. Det andra förslaget är att vi skall befrias från salaah, de dagliga bönen."

Den Helige Profeten (SAW) gick emot båda förslagen och sade: "Avgudatemplet kan inte få finnas kvar en enda dag." "Tvinga oss inte att vanhelga våra tempel med egna händer och gör inte de dagliga bönen obligatoriska för oss", försökte de i en sista vädjan.

Den Helige Profeten (SAW) svarade: "Ni kommer inte tvingas att vanhelga era tempel eller att slå sönder era avgudar med egna händer. Men ingen kan befrias från salaah. En religion utan de dagliga bönen, har ingenting av värde i sig."

Betala lösensumma eller undervisa tio barn

Efter slaget vid Badr fördes krigsfångarna till staden Medina. Bland dem fanns Abbas, Abdul Muttalibs son och Aqil ibn Abu Talib.

Den Helige Profeten (SAW) bestämde, att de tillfångatagna kunde släppas fria om de betalade en lösensumma mellan 1000 och 4000 dirham. Summan bestämdes efter fångens förmögenhet.

Abbas sade: "Muhammad, om jag blir tvungen att betala lösen för mig själv och min brorson kommer jag att bli utfattig som en tiggare."

Den Helige Profeten (SAW) svarade: "Hur är det med allt guld som du anförtrodde din hustru innan du lämnade staden med Mekkas armé?"

Abbas blev mycket förvånad eftersom ingen visste någonting om detta utom han själv. Han anslöt sig till Islam omedelbart.

Efter detta tillkännagav den Helige Profeten (SAW) följande: "Jag vet, att det finns några bland er som verkligen är fattiga. För dessa finns ett annat alternativ. Varje fånge som lär tio barn i Medina att läsa och skriva kommer att släppas fri."

Zaid ibn Thabit, som med tiden blev en mycket lärd man, var en av dem som lärde sig att läsa och skriva genom dessa fångar.

Väktaren i bön

Jabir ibn Abdullah berättar, att i slaget vid Dhat ur-Ruqa' uppmanade Profeten (SAW) sina följeslagare att slå nattläger på ett fält som var omgivet av berg.

"Vilka vill frivilligt anmäla sig för att hålla vakt över oss i natt?" frågade Profeten.

Två män, Ammar ibn Yathir och Abbad ibn Bishr, steg omedelbart fram och erbjöd sig att stå vakt medan resten av Islams armé sov.

De två frivilliga valde en strategisk plats i terrängen. Abbad sade: "Låt oss dela upp natten. Jag vakar första halvan och du kan ta den andra." Ammar gick med på förslaget och gick och lade sig medan Abbad höll sig vaken och bad.

Medan han bad smög sig en fiendesoldat obemärkt fram och sköt en pil som träffade honom. Abbad drog ut pilen och fortsatte med sina böner. Fienden sköt en andra pil mot Abbad som också den träffade och skadade honom ytterligare. Abbad drog ut även den pilen och bad ständaktigt vidare. När den tredje pilen träffade Abbad böjde han sig hastigt mot marken för att avsluta sina böner. Han väckte Ammar och berättade för honom vad som hade hänt.

Ammar lade om hans sår och torkade av blodet från hans kropp. Sedan frågade han: "Varför väckte du mig inte redan när du träffades första gången?"

Abbad svarade: "Jag bad och ville inte avbryta mitt samtal med Allah. När jag kände mig mycket svag efter att ha träffats av den tredje pilen böjde jag mig ner för att avsluta min bön. Om det inte hade varit för den helige Profeten (SAW) som hade beordrat oss att hålla vakt skulle jag inte ha stört dig i sömnen."

Abu Dhars törst

I expeditionen mot Tabuk försökte en del muslimer att hitta på ursäkter för att inte följa den Helige Profeten (SAW). En annan grupp, som motvilligt hade anslutit sig till Profeten (SAW) övergav honom efter att ha följt med expeditionen ett stycke på vägen.

Abu Dhar Ghaffari var en av dem som deltog i denna expedition, men hans riddjur kunde inte stå emot öknens brännheta sol. Han kom på efterkälken med sitt djur som med långsamma steg kämpade framåt. Till sist blev han tvungen att överge djuret och gå.

Någon sade: "O Profet, Abu Dhar har övergivit oss."

Den Helige Profeten (SAW) svarade: "Må Allahs vilja ske. Om Abu Dhar vill vara med oss kommer han snart att uppenbara sig."

Abu Dhar släpade sig vidare för att hinna upp den Helige Profeten (SAW), men öknens brännande hetta arbetade emot honom.

I sin envishet kom han så småningom fram till en oas. Han smakade på vattnet och fann det kallt och sött. "Du kan inte släcka din törst när den Helige Profeten (SAW) kanske är törstig", sade han till sig själv och fyllde sin vattensäck. Till slut kom han närmare och kamraterna som inte kände igen honom på avstånd informerade den Helige Profeten (SAW) att någon närmade sig.

"Det är kanske Abu Dhar", sade den Helige Profeten (SAW).

Abu Dhar föll ihop framför Profetens fötter uttröttad av törst och hetta. Den Helige Profeten (SAW) befallde: "Ge honom vatten!"

Abu Dhar sade: "Jag har vatten med mig."

"Varför drack du inte då?" ville den Helige Profeten (SAW) veta.

"Därför att jag fann det sött och kallt. Jag tänkte att Guds Sändebud måste först dricka av det innan jag gjorde det."

I sällskap med den ädlaste av människor

Bland de slavar som Hakim ibn Hizam ibn Khuwailid hade tagit med sig från Syrien fanns en åttaårig pojke vid namn Zaid ibn Haritha. Hakim gav pojken till sin faster, Khadija bint Khuwailid¹¹, den Helige Profeten (SAW)s första hustru.

Den Helige Profeten (SAW) var vid den tiden endast 28 år gammal och hade varit gift med Khadija i tre år. När han såg den unga pojken och tänkte på allt det som hade hänt honom blev han mycket ledsen.

"Pojkens föräldrar måste ha drivits till vansinne när han har försvunnit så här ung", tänkte han. Han bad Khadija att ge Zaid till honom vilket hon gick med på.

När Zaid kom under den Helige Profeten (SAW)s förmyndarskap löstes han ur slaveriet. Den Helige Profeten (SAW) gjorde honom fri, men den unge pojken hade ingen tanke på att återvända. Han stannade därför kvar och levde som en son hos den Helige Profeten (SAW), som han blev djupt fäst vid.

Men Zaid's far reste till Mekka och letade efter sin son. När han fick veta att Zaid var hos den Helige Profeten (SAW) sökte han upp sin son för att övertala honom att återvända hem till sin familj i Syrien.

Den Helige Profeten (SAW) sade: "Han är en fri människa och har rätt att bestämma över sig själv."

Zaid valde att stanna hos den Helige Profeten (SAW) och bad sin far om tillstånd att få stanna kvar.

"Du är i sällskap med den ädlaste av människor", sade hans far och for helt nöjd hem till Syrien igen.

11 bint, dotter till. Khadija bint Khuwailid var den första kvinna som blev muslim. Den mest kända av barnen är Fatima, som gifte sig med 'Ali (AS), Profeten (SAW)s kusin och den förste Imamen enligt shia.

Ka'ba har sin egen Herre

Abraha var en kristen härförare från Jemen. Han invaderade Mekka med elefanter¹². Där ställde han till med stor förödelse och tog hundratals kameler som tillhörde klanen Quraish. Han menade själv, att han hade kommit i avsikt att jämna Ka'ba¹³ med marken.

Abd al-Muttalib, den Helige Profeten (SAW)s farfar, lutade sig mot Ka'bas dörr och bad: "O Allah, försvara Ditt eget hem, och låt inte Korset besegra Ka'ba."

Sedan begav han sig till den anfallande armén och anhöll om att få möta Abraha. Denne visste att Abd al-Muttalib var en hederlig och rättskaffens människa som åtnjöt stor respekt i Mekka. Abraha mottog honom därför i en särskild audiens.

Abd al-Muttalib sade: "Jag har kommit för att klaga över att dina soldater har rövat bort mina kameler. Jag vill ha dem tillbaka." När Abraha hörde detta svarade han skarpt: "Du sjunker i min aktning. Jag trodde att du kommit för att anhålla om Ka'bas säkerhet, men du är bara intresserad av din egendom!"

Abd al-Muttalib svarade: "Jag har kommit för att be om det som är mitt. Ka'ba, har sin egen Herre, som utan tvekan kommer att försvara det som tillhör Honom."

Abd al-Muttalibs ord var profetiska. Den Heliga Koranen beskriver Abrahams och hans armés vanhedrande nederlag på följande sätt i Suran 'al-Fil'(kapitel 105 i Koranen):

*"Såg du inte vad din Herre gjorde
med 'Elefantens folk'?
Lät han inte deras plan misslyckas,
När han sände en fågelsvärm över dem,
Och fåglarna kastade kulor av bränd
lera på dem;
Och gjorde dem ('Elefantens folk') alla
lika avbetade grässtrån, som boskapen ätit upp."*

12 Folket i Mekka hade inte sett elefanter tidigare. Man kan lätt föreställa sig vilken skräck de väldiga stridselefanterna spred bland befolkningen. På grund av elefanterna kallade man fienderna "Elefantens folk".

13 Ka'ba, som ligger i centrum av Stora Moskén i Mekka, har en mycket intressant historia. Namnet betyder 'tärning', och byggnaden liknar en sådan. Enligt islamisk uppfattning byggdes Ka'ba av Abraham (Ibrahim) och Ismael för ungefär 4000 år sedan. (Ismael var Abrahams son med tjänstekvinnan Hagar.) Detta betyder att Ka'ba är den första helgedom där man tillbad den Ende Sanne Guden.

Under de många år som följde kom Ka'ba så småningom att bli en kultplats för de olika stammarna på Arabiska halvön. Varje år hade man stora fester i Mekka och tillbad sina avgudar i Ka'ba.

När muslimerna under ledning av Profeten Muhammad (SAW) erövrade Mekka år 630 rensades avgudabilderna bort och Ka'ba blev muslimernas religiösa centrum. Muslimer i hela världen vänder sig i riktning mot Mekka och Ka'ba under de dagliga tidebönerna.

Den muslim som kan och har möjlighet till det gör en pilgrimsfärd (hajj), till Mekka under sin levnad. Under denna högtid görs bl a en rituell vandring runt Ka'ba.

Låt mig gråta!

Efter det förkrossande nederlaget i slaget vid Badr¹⁴ kände sig de otrogna i Mekka bittra, vanärade och förtvivalade. Abu Sufyan gav det hårda rådet: "Gråt inte över era stupade, sörj inte förlusten av dem, för om ni gör det så kommer det att minska er fientliga inställning mot Muhammad och hans anhängare."

Sedan avgav han ett högtidligt löfte:

"För min del kommer jag inte att använda väldoftande oljor, ej heller komma nära min hustru förrän jag stridit mot Muhammad."

Folket klandrade Abu Sufyans fru Hind som inte sörjde över sin far, farbror och bror, som alla hade dödats vid Badr. Men hon sade till folket: "Jag kommer inte att gråta förrän ni går ut i ett nytt krig mot Muhammad. Om tårar kunde ta bort sorgen ur mitt hjärta skulle jag också gråta, men så är det inte för Hind." För att inte låta sig överträffas av sin man lovade hon sedan högtidligt att hon inte heller skulle använda väldoftande oljor eller närma sig sin man förrän en armé var på marsch från Mekka för att hämnas de stupade vid Badr.

En kväll hörde en ålderstigen fader vid namn Aswad ibn Muttalib ibn Asad ibn Abdul Uzza någon gråta. Fadern hade själv mist söner i slaget vid Badr, och när han hörde gråten sände han sin tjänare för att undersöka om medlemmarna av Quraishstammen hade börjat sörja sina döda. Han sade: "Sorg håller på att förgöra mig, och jag skulle vilja gråta över mina söner."

Tjänaren kom tillbaka och talade om för honom, att det bara var en kvinna som sörjde över sin kamel som gått vilse. Mannen sade: "Får hon gråta över en kamel som gör henne sömnlös? Låt mig då också få gråta - över Badr, och över mina egna söner Aqueel och Harith, Quraishs tappra soldater."

14 Se not 9.

Ett samhälle där man delade med sig

Några månader efter att den Helige Profeten (SAW) hade anlänt till staden Medina bad han al-ansar, Medinas muslimer, att uppta al-muhajirun, de muslimer som utvandrat från Mekka tillsammans med honom, som sina bröder.

"Bli bröder och förena er för Allahs skull", sa han till Medinaborna. De 45 flyktingarna från Mekka förenades alla i broderlig frid och vänskap med 45 muslimer från Medina. Om en ansar var affärsman tog han en flykting från Mekka som sin jämställda partner i

sin verksamhet. Om han var bonde gav han hälften av sin jord till sin muslimske broder från Mekka. Detta system blev så allmänt erkänt och godtaget, så att om en muslim från Medina dog räknades hans partner från Mekka som en av arvtagarna.

Muslimerna från Mekka ville emellertid ogärna skaffa sig förmåner genom sina bröder i Medina. Som exempel på detta kan nämnas Abdur Rahman ibn Auf, som hade blivit muslimsk broder till Sa'ad ibn Rabi. Sa'ad erbjöd honom hälften av allt vad han ägde. Abdur Rahman ibn Auf tackade för erbjudandet men avböjde och bad istället att Sa'ad skulle visa honom vägen till marknaden. Snart hade Abdur Rahman ibn Auf öppnat en egen liten affärslokal.

Om detta skriver en islamkännare vid namn Gibbon följande:

"För att utrota svartsjukans säd, lät Muhammad på ett mycket genomtänkt sätt låta sina efterföljares bekännelse till Islam vara förenad med brödraskapets rättigheter och skyldigheter, och när den unge Ali (AS)¹⁵ blev utan vän och partner förklarade Profeten (SAW) att han själv skulle ingå broderskap med den ädle ynglingen. Profeten (SAW)s förebild ledde till resultat.

Det heliga broderskapet respekterades i krig och fred och parterna tävlade i att försöka överträffa varandra i fråga om mod och trofasthet."

15 Se not 11.

Den första grundlagen

De judiska trosbekännarna i Medina hade en anmärkningsvärt stor självbestämmanderätt på många områden. Ibland slöt de förbund med stammarna Aus och Khazraj som levde i närheten av staden och tog ställning i deras inbördes stamstridigheter. Även om de var araber utgjorde de ändå en särskild grupp eftersom de tagit till sig judendomen som religion. De två största judiska stammarna var Banu Nadhir och Banu Quraidha. Den ena stammen brukade hålla med Aus och den andra tog ställning för Khazraj.

När den Helige Profeten (SAW) kom till Medina hade de flesta som tillhörde stammarna Aus och Khazraj anslutit sig till Islam. Profeten (SAW) upprättade därför ett skriftligt avtal med judarna och lade därmed fast principerna för en islamisk stat. Det dokument som skrevs skulle kunna kallas 'Den islamiska statens första grundlag' och ville skapa politisk förståelse mellan muslimer och ickemuslimer. Punkterna var följande:

- 1- Muslimer och judar skall leva i fred som ett enda folk;
- 2- Varje grupp skall kunna behålla sin tro och ha rätt till fri religionsutövning;
- 3- I händelse av krig bör den ena folkgruppen hjälpa den andra - under förutsättning att den andra har blivit angripen och inte själv är angripare;

- 4- Om staden Medina blir anfallen måste båda grupperna försvara den.
  - 5- Vid fredsförhandlingar med fienden måste den andra gruppen konsulteras.
  - 6- Medina skall betraktas som en helig plats av båda grupperna och all blodsutgjutelse är förbjuden inom dess gränser.
  - 7- Den Helige Profeten (SAW) är den högste skiljedomaren.
  - 8- Undertecknarna av detta fördrag skall behandla varandra med respekt och välvilja.
- Judarna undertecknade detta dokument med glädje.

Vem kan rädda dig nu?

År tre efter Hijra planerade stammen Banu Tha'labah och dess förbundna att attackera staden Medina. Den Helige Profeten (SAW) skulle möta deras armé men när han kom i närheten av den drog fienden sig tillbaka till sina gömställen bakom bergen.

Plötsligt började det ösregna. Den Helige Profeten (SAW) tog av sina våta kläder och hängde dem på ett träd för att torka. Medan han väntade på att kläderna skulle torka vilade han sig under ett träd. En fiende vid namn Du'shoor tänkte att detta var ett bra tillfälle att överfalla den Helige Profeten (SAW). Han kröp närmare, hoppade fram med draget svärd och sa:

"Muhammad, säg vem som kan rädda dig från mitt svärd!"

Den Helige Profeten (SAW) svarade med fast och säker röst utan att förlora sitt lugn: "Allah."

Samtidigt som dessa ord uttalades av den Helige Profeten (SAW) tycktes en osynlig kraft överväldiga och gripa tag i angriparen. Han darrade och tappade svärdet. Den Helige Profeten (SAW) reste sig omedelbart, tog svärdet och vände det mot Du'shoor: "Säg mig nu, vem finns här för att befria dig från mitt svärd?"

"Ingen", svarade Du'shoor.

Plötsligt förstod han att denna händelse uppenbarade den stora Sanningen för honom. Allah var Skaparen och Livgivaren från vilken allt i människans liv utgår och till vilken allt återvänder. Såväl liv som död är bestämt av Allah. Därför ropade Du'shoor: "Jag vittnar om att det finns ingen Gud utom Allah och att du Muhammad är Hans sändebud!"

Sedan gick han tillbaka till sitt folk och predikade Islam och lärde dem trosbekännelsen. Koranen beskriver detta möte med följande ord (Sura Al-Maida, 5:11):

"Ni som tror, kom ihåg Guds nåd när vissa människor tänkte bära hand på er, då höll Han deras händer tillbaka från er.

Frukta därför Gud! Ja, de trogna må förtrösta på Gud!"

Historien upprepar sig själv

Harith ibn Malik berättar:

"Före Islam brukade Quraishstammens medlemmar ha religiösa ceremonier vid ett stort träd som de kallade 'Dhatu Anwat'. Varje år reste de långa vägar för att besöka just detta träd. De hängde sina vapen på dess grenar, frambar offer och dröjde sig kvar i närheten av trädet en hel dag.

En gång, när vi var i sällskap med den Helige Profeten (SAW) på väg till Hunayn kom vi till ett stort träd. Minnet av våra traditioner före Islam levde fortfarande i färskt minne, så vi sade till Profeten (SAW): 'Helige Profet, låt oss ha ett träd precis som Quraishstammen så att vi kan hänga våra vapen på grenarna och visa vår vördnad.'

Profeten (SAW) svarade: 'Allahu Akbar¹⁶! Ni har uttryckt precis samma saker som Moses folk gjorde när de såg de hänförda månggudadyrkarna falla ned framför sina avgudar. De sade till Mose: 'Gör en Gud för oss som är lik deras.' Men Mose svarade: 'Ni är verkligen ett okunnigt folk. Den religion som dessa avgudadyrkare följer är fördömd och allt vad de gör är till ingen nytta.'

Därefter sa Profeten (SAW): 'Detta var den väg som dessa människor gick och det verkar som om denna historia kommer att upprepas hos er.' "

16 Allahu Akbar, Gud är större, dvs större än vad vi som människor någonsin kan föreställa oss.

Abu Lahab, bitter och förödmjukad

Abu Lahab¹⁷, den Helige Profeten (SAW)s farbror, var en av Profeten (SAW)s värsta fiender. I början när den Helige Profeten (SAW) gick till marknadsplatsen för att predika om Allah som den ende Guden och fördöma avgudadyrkan, förföljde Abu Lahab honom och skrek: "Människor! Den här unge mannen är en bedragare, lyssna inte på honom!"

I slaget vid Badr bestämde Abu Lahab sig för att stanna bakom stridslinjen medan andra erfarna krigare deltog i kriget mot Profeten (SAW). Han var orolig över slagets

utgång och frågade alla som kom från Medinas omgivningarna om de hade några nyheter om hur det hade gått. Slutligen när Abu Sufyan återvände, nedslagen och skamsen, frågade Abu Lahab: "Säg mig, vad har hänt? Du har utan tvekan tillförlitliga nyheter."

Abu Sufyan berättade hur Mekkas armé hade lidit ett förkrossande nederlag, och hur Quraishs främsta krigare hade fallit, en efter en. "Tro mig, det blev en lättvindig kapitulation. Det föreföll som om vi var under deras befäl, underkastade våra nackar för slakt och våra händer för att bli tagna till krigsfångar. Och jag klandrar inte Quraish. Vid Gud! Vi såg soldater med vita mantlar på svarta hästar fylla platsen, och ingen av oss kunde stå emot deras våldsamma anfall."

Abu Lahab var bedrövad och började gråta och jämra sig. Bredvid honom satt en slav vid namn Abu Rafe' som var känd för sin böjelse för Islam. Abu Lahab, som hade tappat kontrollen slog honom i ansiktet. Det blev bråk och en kvinna vid namn Ummul Fadl slog Abu Lahab i huvudet.

Abu Lahab gick tillbaka till sitt hem bitter och förödmjukad. Sju dagar senare dog han en jämmerlig död.

17 Se även Sura Al-Lahab, Koranen kapitel 111.

Vilken belöning får jag för mina goda gärningar?

Sa'sa' ibn Najiya från stammen Bani Tamim var en ädel man. Hans barnbarn Farazdaq var en ryktbar islamisk poet. I en av sina dikter beskriver han sin farfars tappra insatser. Han skriver: "Min farfar är den som förhindrade mödrarna att begrava sina nyfödda flickebarn, och han gav dessa barn ett nytt liv..."

Sa'sa' berättar själv en fin historia om sitt första möte med Profeten (SAW). Han säger: "Jag gick till Profeten (SAW) som omedelbart uppmanade mig att ansluta mig till Islam. Jag blev omvänd efter att ha lyssnat på honom. Därefter lärde han mig vissa stycken ur Koranen. Jag sade: "Allahs sändebud! Kommer Allah att erkänna mina goda gärningar innan jag blev muslim och belöna mig för dem?" Profeten (SAW) svarade: "Vilka är dessa goda gärningar?"

Jag berättade för honom om en händelse där jag hade räddat ett flickebarn från att begravas levande och därmed räddade mer än tre hundra andra barn.

Profeten (SAW) log och uttryckte sin belåtenhet: "Detta var verkligen en god gärning, Allah har varit barmhärtig mot dig och belönat dig genom att välsigna dig med Islam."

Abu Lababahs pelare

Trots fredsavtalet mellan muslimerna och judarna ville inte judarna av klanen Banu Quradhan sluta med sina intriger och sammansvärjningar. Så sent som år 5 efter Hijra planerade de ett avgörande angrepp på Islam. När så den islamiska armén, som svar på angreppet, belägrade deras fort hade de inte något annat alternativ än att ge upp. De bad då Profeten (SAW) att skicka Abu Lababah till dem för förhandlingar.

När judarna mötte Abu Lababah började de gråta och beklaga sig över sitt tillstånd och frågade: "Kommer Muhammad att skona oss om vi ger upp?" Abu Lababah svarade ja, men gjorde samtidigt ett tecken genom att sätta sina fingrar över nacken, vilket betydde att de skulle dödas.

När han kommit tillbaka fick Abu Lababah skuld känslor för att han hade bedragit Profeten (SAW). I stället för att gå till Profeten (SAW) gick han till moskén, och djupt ångerfull band han sig fast vid en pelare. "Jag skall inte lämna denna plats förrän jag vet att Allah har förlåtit mig", sa han till sig själv.

När Profeten (SAW) fick reda på detta sa han: "Om han hade kommit till mig och bätt om förlåtelse skulle jag ha förlåtit honom. Men han har valt att söka förlåtelse på det sätt han själv vill, så jag skall vänta tills Allah uppenbarar sin vilja." Abu Lababah stannade kvar i moskén hela natten.

Då uppenbarades en vers för Profeten (SAW), som visade att Abu Lababah hade förlåtits. Umm-e-Salmah, Profeten (SAW)s hustru förmedlade den goda nyheten till Abu Lababah, men han vägrade fortfarande att lossa repen. Han sa: "Jag väntar här tills Profeten (SAW) löser mina band."

Med ett leende på läpparna gick Profeten (SAW) till honom och lossade repen försiktigt. Den Heliga Koranen säger: "Och andra har erkänt sina synder, de har sammanblandat en god gärning med en annan som är ond. Det kan hända, att Gud vänder sig till dem i sin nåd; Gud är förvisso förlåtande och barmhärtig." (Koranen 9:102)

Abu Lababahs pelare är än idag en berömd plats i Profeten (SAW)s Moské.

Slaget vid Uhud

I slaget vid Uhud¹⁸ beordrade Profeten (SAW) några bågskyttar att hålla vakt vid bergspasset. Han hade sagt till dem: "Ni får absolut inte gå härifrån, eftersom fienden kan anfälla oss bakifrån i den här trånga passagen". Men när bågskyttarna såg att fienden höll på att dra sig tillbaka, trodde de att slaget var över. De lämnade sina platser och började istället samla ihop krigsbyte. Men deras stora iver och girighet gjorde att krigslyckan vände för muslimerna.

Khalid ibn Walid, befälhavare för de otrognas kavalleri stormade fram med sina ryttare och dödade tio män. Han avancerade våldsamt bakifrån genom passet, dödade Mosaib ibn Omair och orsakade stor förvirring bland muslimerna. En röst hördes i Uhudberget som förklarade att Profeten (SAW) var död och detta bidrog i ännu högre grad till att

muslimerna förlorade sitt självförtroende. Många följeslagare som Umar ibn Khattab, Uthman ibn Affan och Abu Ubeidah tog till flykten.

Anas ibn Nadr som såg desertörerna frågade: "Varför flyr ni?" De svarade: "Profeten (SAW) finns inte längre. Han har stupat." Anas sade: "Vad har era liv för värde om Profeten (SAW) är död? Låt oss strida för hans sak." Anas kämpade ensam och led martyrdöden.

Profeten (SAW) hade sårats. Slaget slutade i kaos. De otrogna återvände till Mekka i tron att muslimerna hade jagats på flykt. Profeten (SAW) frågade då efter Sa'd ibn Rabi'. "Är han levande eller död? Gå och leta efter honom", beordrade Profeten (SAW) den handfull av de troende som fanns kvar vid hans sida.

Sa'd ibn Rabi' hade blivit sårad på flera ställen och fallit. När man hittade honom drog han sina sista andetag. Det sista han sa var: "Frid vare över Muhammad eftersom han fullföljde sitt uppdrag. Om han är vid liv ge honom min Salaam, fridshälsning. Och om han är död är Allah vid liv i all evighet. Kämpa vidare för Hans sak."

18 Se not 7.

Hilful Fudhul, Rättvisans förbund

Mekka var ett livligt handelscentrum. Karavaner från när och fjärran kom dit för att sälja sina varor. Men de inflytelserika och rika männen i Mekka tog tillfället i akt att lura de stackars handelsmännen och ibland gjorde de sig skyldiga till fruktansvärda illdåd.

En gång sålde en handelsman från stammen Banu Zubaid sina varor till Aas ibn Wail men fick inga pengar. När alla övertalningsförsök misslyckats gick han till ett antal välkända handelsmän för att söka deras hjälp men ingen hjälpte honom. Han klättrade över Abu Qubais kullar och ropade: "Hjälp denna förtryckta handelsman som har blivit rånad i staden Mekka." Han läste också en berömd vers:

"O människor, kom till den förtrycktes undsättning som blivit rånad på sin egendom, mitt i Mekka, långt från sitt eget folk. Dygden är verklig hos den vars heder är äkta, men den som bär kläder av bedrägeri och svek har ingen heder eller dygd."

Profeten (SAW) var vid den här tiden en yngling på 20 år och han led när han såg den hjälplösa mannen. Omedelbart bildades ett förbund, där medlemmarna bands samman av en ed som garanterade rättvisa åt de hjälplösa. Det kallades "Hilful Fudhul" och var ett förbund där man högtidligt hade lovat att hjälpa dem som var utsatta och förtryckta. Bland Quraishs åldermän var Profeten (SAW) den yngste som invaldes i gruppen. Han valdes för sin ärlighet och sanningsenlighet.

Senare brukade Profeten (SAW) säga till sina följeslagare: "Detta var ett förbund jag älskade att ansluta mig till, och Islam har givit det än mer styrka."

Grannen

Seyyid Jawad Ameli, en berömd skriftlärare, mujtahid, satt en kväll och åt middag när någon knackade på hans dörr. En tjänare till hans läromästare, Ayatullah Syed Mahdi Bahrul Uloom steg in och sade: "Din mästare har skickat efter dig. Han har satt sig till middag men vägrar äta innan han har träffat dig."

Det fanns ingen tid att förlora. Seyyid Jawad Ameli lämnade sin mat och skyndade sig till sin mästares hus. Just när han kom in tittade hans mästare missbelåtet på honom och sa: "Seyyid Jawad! Du har ingen fruktan för Allah! Känner du ingen skam inför Allah?"

Yttrandet kom som en blixtnedslag från klar himmel, han kunde inte minnas att han hade gjort någonting som skulle ådra sig hans mästares vrede. Han frågade mycket tvekande: "Min mästare kan kanske säga mig vad jag har gjort för fel?"

Syed Mahdi Bahrul Uloom sa: "Sedan en vecka tillbaka är din granne och hans familj utan vete eller ris. De har köpt lite dadlar från handlaren på kredit och idag vägrade handlaren sälja mer om han inte fick betalt. Din granne återvände hem tomhänt och familjen är utan mat."

Seyyid Jawad Ameli var helt förvånad och sa: "Vid Allah, det hade jag ingen aning om."

"Det är just därför jag är så missnöjd med dig. Hur kan du vara så ovetande om din egen granne? Sju dagar av problem och svårigheter har gått och du säger att du inte vet någonting om det. Om du hade vetat om detta och ändå inte brytt dig hade du inte ens kunnat kallas muslim", förebrädde Syed Mahdi honom.

Seyyid Jawad Ameli blev sedan tillsagd att ta alla fat med mat som Syed Mahdi Bahrul Uloom hade framför sig och gå till grannen

"Sitt och ät tillsammans med honom så att han inte behöver skämmas. Och ta också de här pengarna till honom. Lägg dem under hans kudde eller under mattan så att han inte känner sig förödmjukad. Tala om för mig när ditt arbete är färdigt. Innan dess skall jag inte äta."

Kunskap

Moskén i Medina var inte bara en plats för tillbedjan. De troende samlades också i moskén för studier av olika slag. När Profeten (SAW) var där fick de lära sig mycket genom att höra hans visa och kloka ord och hans förklaringar av verserna i Koranen. När han inte var där undervisade Profeten (SAW)s följeslagare i vad de hade lärt sig av honom.

En dag kom Profeten (SAW) in i moskén före bönetiden. Han såg två grupper i moskén. En grupp höll på med att be. Någon läste Koranen och andra läste sina böner. Men en annan grupp satt i ett hörn och bedrev studier. De lärde sig att läsa och skriva och diskuterade Islams lära och hur den kunde tillämpas i vardagslivet.

Profeten såg på grupperna och sa: "Båda håller på med nyttiga saker. Men jag är lärare och bör därför sätta mig i den grupp som har samlats för att studera."

Sedan gick han och satte sig i den gruppen.¹⁹

19 Inom Islam betonas mycket starkt, att kunskap ligger till grund för all förståelse och därför är det också viktigt att skaffa sig kunskaper. Detta kommer exempelvis till uttryck i Koranen 96:1, som var den allra första koranvers som uppenbarades för Profeten (SAW) genom ängeln Gabriel: "Muhammad, läs i din Herres namn..."

Denna uppenbarelse inträffade på natten, den 27 i månaden Rajab (Méraj), när den helige Profeten (SAW) befann sig i sin bönegrotta på berget Hira utanför Mekka.

Profeten Muhammad (SAW) har också själv understrukit värdet av kunskap bl a i följande ord som tillskrivits honom: "Förvärva kunskap från vaggan till graven".

Reskamraten

Vid den här tiden var staden Kufa säte för den islamiska härskarmakten. Hela den islamiska världen med undantag för Damaskus vände sig till Kufa för vägledning. Många muslimer reste ofta till Kufa.

En gång reste två män i sällskap på vägen mot Kufa. Den ene var muslim, den andre ickemuslim. Medan de närmade sig staden frågade ickemuslimen sin reskamrat: "Jag skall längre bort än till Kufa, närmare bestämt till den lilla by där jag bor. Vart är du på väg?"

Muslimen svarade: "Jag bor i Kufa."

De fortsatte sin resa, diskuterade olika saker och hjälpte varandra på ett vänskapligt sätt under resans gång. När de kom i närheten av Kufa förberedde sig ickemuslimen på att ta en sidoväg till sin by. Just som de skulle ta farväl av varandra lade ickemuslimen märke till att hans muslimske vän också slog in på samma väg.

"Sa du inte att du var på väg hem till Kufa?"

"Jo visst", svarade muslimen.

"Varför tar du då in på den här vägen? Det där är den enda vägen som leder till Kufa."

"Jag vet", sa muslimen. "Men vi har varit varandras resällskap. Vår Profet (SAW) har sagt att när två människor varit varandras sällskap under en resa har de vissa skyldigheter mot varandra. Du följde mig ända hit och nu är det min plikt att följa dig några steg för att sedan ta farväl på ett vänskapligt och värdigt sätt."

"Inte att undra på, att er Profet kunde sprida sin tro så snabbt. Hans lära är verkligen enastående."

När ickemuslimen vid ett senare tillfälle kom till Kufa upptäckte han att hans reskamrat var ingen mindre än Imamen 'Ali ibn Abu Talib (AS)²⁰. Efter en kort tid omvände han sig till Islam och förblev en av Imam 'Ali ibn Abu Talib (AS)s trognaste vänner och följeslagare²¹.

20 AS, Alayhi salaam, Allahs frid vare över honom.

21 Imam: I den shiamuslimska traditionen används 'Imam' främst som beteckning för de ofelbara personer man efter Profeten Muhammad (SAW)s död betraktar som det muslimska samfundets verkliga ledare. Alla 'Imamer' i denna betydelse är släkt med Den Helige Profeten Muhammad (SAW) och ättlingar till den förste Imamen 'Ali ibn Abu Talib (AS). Han var kusin till Profeten (SAW) och gift med dennes dotter Fatima. (Se not 11.)

Det rådde olika uppfattning om vem som skulle vara muslimernas ledare efter Profeten (SAW)s död. Beteckningen 'shia' kommer av 'shi'at 'Ali, 'Alis parti, alltså de muslimer som höll sig till 'Ali ibn Abu Talib (AS). Andra muslimer menade att släktskapet inte var avgörande i ledarfrågan. Endast Profeten (SAW)s sunna, hans sed, ligger till grund för hur man uppfattar islam. (Därav sunni-islam.)

I den shiitiska traditionen räknar man med följande 12 Imamer:

Dödsår Gravplats

1. 'Ali ibn Abu Talib 661 Najaf/Irak

2. Hasan ibn 'Ali 669 Medina/S.Arabien

3. Husayn ibn 'Ali 680 Karbala/Irak

4. 'Ali Zayn al-'Abidin ibn Husayn 714 Medina/S.Arabien

5. Muhammad al-Baqir 733 Medina/S.Arabien

6. Ja'far as-Sadiq 765 Medina/S.Arabien

7. Musa al-Kazim 799 Bagdad/Irak

8. 'Ali ar-Rida 818 Mashhad/Iran

9. Muhammad Jawad at-Taqi 835 Bagdad/Irak

10. 'Ali an-Naqi 868 Sammara/Irak

11. Hasan al-Askari 874 Samarra/Irak

**12. Muhammad al-Mahdi al-Muntazar försvann spårlöst år 874 men anses
leva i det fördolda och återkommer på Domens dag.**

En fattig man i kungens slott

En dag kunde man se en fattig man vid porten till kungens slott. Han ville träffa kungen, men eftersom han hade trasiga kläder tillät inte vakterna honom att komma in. Han var inte klädd på ett sätt som passade sig om man ville möta kungen.

"Inte kan du komma till slottet i de där trasorna", sa vakterna till honom.

Men mannen stod på sig och började gräla med vakterna. Han talade med så hög röst att kungen kunde höra honom.

Eftersom kungen ville veta vad som pågick skickade han efter den högljudde mannen.

Kungens förnäma sällskap höjde ögonbrynen. Vad hade denna trashank där att göra?

Kungen frågade honom: "Vad har du för problem?"

Den fattige mannen svarade: "Jag har många problem. Men mitt största problem just nu är att dina vakter vägrat mig att komma in i ditt palats. Är jag inte din undersåte?"

"Jo, visst är du det. Men du borde klä dig passande och framför allt ta på dig hela och rena kläder", svarade kungen.

Den fattige tittade storögt på honom och sa: "Min konung, det är inte fel att komma tomhänt och i trasor till ett slott. Men att gå tomhänt och i trasor från ett slott vore verkligen en stor skam och vanära."

Arbete utan överenskommen lön

Suleiman ibn Ja'far hjälpte Imam 'Ali ar-Rida (AS)²² i hans arbete. Det var sent på eftermiddagen när de bröt upp för att återvända hem. Just när Suleiman skulle skiljas från Imamen frågade Imamen honom: "Vill du bli min gäst i kväll?"

Suleiman tackade ja.

När de gick in i huset höll en grupp av Imamens tjänare på att arbeta i trädgården. Imamen såg på dem och upptäckte en främling bland dem.

"Vem är det där?" frågade han.

"Vi har anställt honom för att hjälpa oss att bli färdiga med arbetet", svarade tjänarna.

"Nåväl", sa Imamen. "Hur mycket har ni fastställt i lön för honom?"

Tjänarna svarade, att de inte hade kommit överens om någon ersättning men att de skulle betala någonting till honom när arbetet var färdigt.

Imamen blev mycket missnöjd med svaret. Han höjde sin röst i vrede så att tjänarna blev rädda.

"Hur ofta har jag inte sagt till er, att ni måste komma överens med en arbetare om hans lön innan ni anställer honom? Om ni inte kommer överens från början blir han aldrig nöjd på slutet. Det gör mig ingenting om ni betalar mer än vad ni lovat honom i förväg. Men hans lön måste bestämmas innan han börjar sitt arbete. Och kom ihåg: en arbetare ska ha ut sin lön innan svetten på hans kropp hinner torka."

22 Se not 21.

En domares gäst

När han kom till Kufa bestämde han sig för att bli gäst hos Imam 'Ali ibn Abu Talib (AS). Under några dagar bodde han hos honom utan att avslöja syftet med sitt besök. Imamen frågade inte heller.

Till sist sa han: "Jag är inte överens med en viss grupp här, och jag har kommit hit för att få vår tvist löst. Skulle du kunna tänka dig att vara vår skiljedomare?"

Imamen sa: "Du är en av parterna i denna dispyt, eller hur?"

"Ja", svarade mannen.

"Då kan du inte förvänta dig att jag skall bli er skiljedomare", fortsatte Imamen. "Om du ville att jag skulle döma ditt fall skulle du inte ha blivit min gäst. Profeten (SAW) har sagt: 'När en person har valts till domare eller skiljedomare i ett fall har han ingen rätt att vara värd till någondera av parterna, om inte båda två har bjudits tillsammans.' "

Junaid och Behlool

Behlool låtsades vara galen, men det var han inte. Junaid, som var en välkänd lärd man och sufi²³, kände honom mycket väl. En dag när de träffades bad Junaid att Behlool skulle ge honom råd och andlig ledning.

"Du behöver inga råd. Du är en välkänd skriftlärd", sa Behlool.

Men Junaid var envis. Behlool gav med sig och sa: "Som du vill. Jag skall ställa tre frågor. Om du svarar rätt får du vägledning."

Sedan ställde han följande frågor:

"Vet du hur du skall tala?"

"Vet du hur du skall äta?"

"Vet du hur du skall sova?"

Junaid tyckte att frågorna var mycket lätta så han sa: "Jag vet hur jag skall tala. Jag skall tala med låg röst, vara artig och hålla mig till ämnet så att de som lyssnar inte blir förargade. Jag äter när jag har tvättat mina händer och sagt 'Bismillah', i Guds namn, innan jag börjar. Jag skall tugga maten ordentligt. När jag har ätit färdigt skall jag tacka Allah. Innan jag går och lägger mig skall jag göra min tvagning, wudu²⁴, och lägga mig i en ren säng. Sedan säger jag den islamiska trosbekännelsen, shahada²⁵, och somnar."

Behlool stod upp och började gå sin väg. Han sa: "Och jag som trodde att du var en lärd man! Du känner inte till det mest grundläggande i Islam."

Men Junaid lät honom inte gå. Han vädjade till Behlool: "Var snäll och ge mig vägledning!"

Behlool sa: "Det är lönlöst att tala lågmält om du ljuger. När man talar måste man försäkra sig om att man talar sanning. Det är det avgörande. När man äter är det lönlöst att börja måltiden i Guds namn och tacka Allah om det är otillåten, haram, mat eller någonting annat som är förbjudet att äta. Du måste vara säker på att du äter tillåten, halal, mat och du får inte äta alls, om det finns föräldralösa barn, änkor eller någon annan som behöver maten bättre.

Det tjänar ingenting till att sova efter tvagning och gå till sängs och läsa böner om ditt hjärta är fullt av onda avsikter, svartsjuka och fiendskap mot din troende broder? Den som sover med ett rent hjärta sover den rättfärdiges sömn. Förstår du? Det här är grunden. Allt annat är av underordnad betydelse."

23 Sufi, benämning på hängiven islamisk mystiker.

24 Tvagning betyder att tvätta sig. När man utför wudu tvättar man sig efter särskilda regler. Detta symboliserar att man vill komma med rena tankar och utan synd inför Gud.

25 "Det finns ingen Gud utom Allah och Muhammad är Hans sändebud."

Festen där man serverade alkohol

Mansoor Dawaneqee var en abbasidisk kalif. Under den tid han var vid makten beordrade han Imam Ja'far as-Sadiq (AS)²⁶ som bodde i Medina, att infinna sig hos honom i Irak vid flera tillfällen.²⁷ Ibland hindrade han Imamen att återvända till sin hemstad Medina och höll honom kvar under långa perioder.

Vid ett sådant tillfälle sammanföll Imamens besök med en stor tilldragelse vid hovet. En befälhavare i armén hade låtit omskära sin son och skulle vara värd för en storslagen och dyrbar fest. Alla berömda personer var inbjudna till slottet, bland dem Imam Ja'far as-Sadiq (AS).

Under måltiden bad en av gästerna om att få vatten. Men istället för vatten fick han ett stort glas med alkoholhaltig dryck. Imamen reste sig omedelbart och lämnade palatset. Värden och några gäster försökte förmå Imamen att inte lämna festen men han vägrade komma tillbaka.

Imamen sa: "Guds Profet (SAW) har sagt: 'Guds förbannelse kommer att vila över den som deltar i en fest där alkohol serveras.' "

26 Se not 21.

27 kalif, kommer av arabiskans 'chalifa' och betyder egentligen 'ställföreträdare'. Efter Profeten Muhammad (SAW)s död var tanken att den som utsågs till kalif skulle vara både muslimernas andliga ledare och härskare över det muslimska världsliga väldet, kalifatet. Det rådde emellertid oenighet om vem som skulle anses värdig som ledare.

Flera kalifer kom ofta att betraktas mer som världsliga furstar än andliga ledare, och det visade sig också att de kalifer som utsågs inte accepterades av alla muslimer. Från 661, det år 'Ali ibn Abu Talib (AS) mördades, till kalifatets undergång år 1258 gick värdigheten i arv inom olika dynastier.

På 1500-talet övertog de turkiska sultanerna (sultan, islamisk härskare) kalifvärdigheten, men erkändes inte av muslimerna utanför det turkiska riket. Titeln 'kalif' avskaffades år 1924. Jfr också not 21, Imam och 'shi'at 'Ali.

Tvagningen

En äldre man höll på med sin wudu, tvagningen före bönen.²⁸ Men han utförde den inte på ett riktigt sätt. Imam Hasan ibn 'Ali (AS) och Imam Husayn ibn 'Ali (AS)²⁹ som då var två unga pojkar satt och såg på den äldre mannen. De förstod att den äldre mannen gjorde tvagningen på fel sätt men var tveksamma om att säga det till honom rakt på sak. Mannen kanske skulle ta illa vid sig och känna sig förödmjukad eller kanske skulle han rent av förlora intresset för att be i fortsättningen.

De gick i stället och satte sig bredvid honom och började själva utföra tvagning. Imam Hasan (AS) sa till sin bror:

"Jag gör min tvagning mycket riktigare än du!"

Imam Husayn (AS) svarade att han tyckte precis tvärtom och att han var den som gjorde tvagningen på rätt sätt.

Till sist sa de: "Låt oss fråga farbrorn här. Han är äldre och kan avgöra vem som gör rätt."

Den äldre mannen lyssnade tålmodigt. Pojkarna gjorde sina tvagningar framför honom och när de var klara förstod den äldre mannen att de två pojkarna gjorde tvagningen på

rätt sätt. Det var i själva verket hans egen tvagning som var felaktig. Han vände sig till pojarna och sa: "Era tvagningar är rätta. Tack för att ni ville visa mig hur man gör och att ni gjorde det på ett sådant fint sätt."

28 Se not 24.

29 Se not 21.

Tillbaka från Hajj

En man hade just kommit tillbaka från pilgrimsresan, Hajj, till Mekka. Han satt och berättade om sina upplevelser för Imam Ja'far as-Sadiq (AS).³⁰ Han sa: "Det fanns en man i vår karavan som var mycket gudfruktig och jag är stolt över att jag var i hans sällskap. Han bad hela tiden. Så fort vi kom till en rastplats gick han bort från oss och sökte sig till ett hörn där han kunde breda ut sin bönematta och be."

Imamen frågade: "Vem skötte då hans uppgifter? Vem tog hand om hans riddjur om de blev sjuka?"

Mannen svarade: "Han behövde inte bekymra sig för sådana saker. Vi kände oss stolta över att tjäna honom och tog hand om hans angelägenheter."

Imamen sa: "I Guds ögon var i så fall alla ni andra bättre än han."

30 Se not 21.

Mannen som sökte Profeten (SAW)s vägledning

En man kom till Medina och sökte upp Profeten (SAW). Han var en enkel olärd man från öknen. Han bad Profeten (SAW) att ge honom ett råd, som han kunde följa.

Profeten (SAW) sa till honom: "Behärska din vrede."

När mannen återvände till den plats i öknen där han bodde, fann han att situationen var spänd. Några dumdristiga unga män i hans stam hade gjort ett plundringståg mot en annan stam i grannskapet och stulit deras ägodelar. För att hämnas hade några ur denna stam gjort stöldraider mot hans egen stam. Nu befann de sig i krig med varandra. Mannen förberedde sig omedelbart på att försvara sin stam och han var mycket arg över det kränkande sätt på vilket fienderna hade uppfört sig.

Men just som han gjorde sig beredd att delta i kriget kom han att tänka på vad Profeten (SAW) hade sagt till honom: "Behärska din vrede."

Han försjönk genast i djupa tankar och tillrättavisade sig själv: "Vreden har förmörkat mitt förnuft. Här har jag tänkt strida utan att först ha försökt åstadkomma en fredlig lösning. Vilken skam!"

Han gick till ledarna för den motsatta sidan och sa: "Bröder, varför krigar vi? Om mitt folk har stulit från er kan vi sätta oss och komma överens om en kompensation. Jag är beredd att ersätta er av mina personliga tillgångar."

Ledarna för grannstammen kände sig totalt avväpnade när de hörde honom. De förstod att krig och dödande inte ledde till något gott och att det som hänt inte var värt så stora offer. Därför ville fienderna nu också visa sin storsinhet. Deras ledare sa: "Du har erbjudit oss ersättning och gottgörelse, men vi vill inte vara sämre, så vi har kommit överens om att ge upp våra krav!"

De båda stammarna skildes därefter i fred och återvände till sina boplatser.

Jesus (AS) i Islam

Abbasidkalifen Ma'mun al-Rashid regerade vid den tid då abbasidkalifatet stod på sin höjdpunkt (i början på 800-talet). Han var själv en mycket lärd man och ville gärna ha lärda män omkring sig. Tidvis arrangerade han religionssamtal mellan lärda män som företrädde olika religioner och samfund och diskussioner mellan muslimer och anhängare av andra religioner.

En gång bjöd han in lärda kristna och judar till sitt hov och bad Imam 'Ali ar-Rida (AS)³¹ svara på deras frågor.

När de diskuterade Jesus (AS) och de kristnas tro på att Jesus (AS) var Guds son menade de kristna att även muslimerna tror på Jesus (AS), men när det gäller Muhammad (SAW) tillhör han enbart muslimerna.

Imamen svarade: "Det är sant att vi tror på Jesus (AS), Marias son. Han var Guds Profet. Han var gudfruktig men det fanns en brist hos honom. Han bad inte så ofta. Hans ödmjukhet var mindre och hans åkallan var otillräcklig och tillfällig."

De kristna svarade: "Detta är verkligen ett orimligt påstående. Jesus är känd för att alltid ha bett till Gud. Han bad alltid till sin Herre."

Imam 'Ali ar-Rida (AS) log och sa: "Om det är så som ni säger, vem bad han till om han själv var Gud, så som ni bekänner?"

31 Se not 21.

Brevet från Abu Dhar

Han visste hur mycket Profeten (SAW) älskade och respekterade Abu Dhar Ghaffari. Men eftersom han befann sig långt borta var det inte möjligt för honom att träffa Abu Dhar och tala med honom personligen. Därför bestämde han sig för att skriva ett brev, där han bad Abu Dhar om råd och anvisningar som skulle kunna vägleda honom i livet.

Abu Dhar skrev tillbaka: "Var inte fiende till den som du älskar mest."

Mannen blev missnöjd med svaret. Vad menade Abu Dhar? Hur skulle någon kunna vara fiende till den som han älskade mest? Men å andra sidan tänkte han att Abu Dhar var ingen vanlig människa och att det därför måste finnas en djupare mening i det han skrivit. Han skrev än en gång till Abu Dhar och bad om en förklaring.

Abu Dhar svarade: "Meningen är mycket enkel. Varje levande varelse älskar sig själv allra mest. Det gäller för dig också. När jag därför ger dig rådet att du inte skall vara fiende till den du älskar mest, menar jag att du skall inte vara din egen fiende.

Kom ihåg, att när en människa begår synd och handlar i motsats till Allahs befallningar så skadar hon sig själv."

Behlool

Behlool tyckte om att besöka gravplatserna. "Folk här är goda vänner", brukade han säga. "De baktalar inte varandra.

En dag satt han i ett hörn på en begravningsplats. Med en lång och tung käpp började han peta på några kranier som låg spridda på begravningsplatsen. Kalifen Harun al-Rashid³² passerade kyrkogården och såg Behlool. Han frågade: "Behlool, Vad håller du på med?"

"Ingenting särskilt", svarade Behlool. "Jag försöker bara ta reda på om de här skallarna tillhör kalifer och kungar eller några utfattiga stackare. De ser precis likadana ut."

Harun al-Rashid frågade: "Vad är käppen till för?"

"Jag mäter hur stora gravarna är", svarade Behlool.

"Mäter gravarna? Vad har du kommit fram till då?", frågade Harun skrattande.

"Jo, min kalif, alla gravar är lika stora", svarade Behlool. "Tre armlängder för mig - trots min fattigdom, och tre armlängder för dig - trots din rikedom och prakt."

³² Se not 27.

Vänskapens slut

Ingen trodde att deras vänskap någonsin skulle kunna ta slut. De sågs alltid tillsammans. Den ene av dem visste man inte ens vad han hette. Man kallade honom alltid för 'han som är vän till...'

Han var mycket nära vän till Imam Ja'far as-Sadiq (AS).³³ En dag gick de i sällskap till en marknad där man sålde skor. De gick in som vänner men när de lämnade marknaden hade deras vänskap brutits för alltid.

Det hände sig, att Imamens vän åtföljdes av sin tjänare. När Imamen och hans vän gick tillsammans gick tjänaren bakom dem. Han tittade i lugn och ro på det som såldes i affärerna och talade med sina vänner och bekanta. Imamens vän vände sig om och letade efter tjänaren men han syntes inte till. Han blev arg och när tjänaren till slut kom tillbaka började Imamens vän storgräla. Han tog inte reda på varför han hade dröjt så länge utan skällde oavbrutet och smutskastade till och med tjänarens mor.

När Imamens vän tog sådana ord i sin mun betraktade Imam Ja'far as-Sadiq (AS) honom med vrede och sa högt: "Prisad vara Allah! Du har smädat hans mor och beskyllt henne för en smutsig handling. Jag trodde, att du var en from och gudfruktig människa. Det verkar som om du inte har någon som helst taqwa, rättskänsla och gudsfruktan."

Vännen sa: "O, Profetens son!³⁴ Den här tjänaren är från Sind och det var hans mor också. Du vet mycket väl att hon inte ens var muslim och om jag tillskrev henne en skamlig handling har jag inte sagt någonting olämpligt".

Imamen sa: "Jag vet att hon inte var muslim. Men varje religion har sina egna lagar och förordningar. Om en ickemuslim gifter sig enligt hans eller hennes egen religions lagar har ingen otukt begåtts. Inte heller är barnen i ett sådant förhållande utomäktenskapliga.

Därefter sa Imamen: "Detta är slutet på vår vänskap."

Sedan den dagen såg ingen de två tillsammans längre.

³³ Se not 21.

³⁴ O, Profetens son! Uttrycket används när imamerna tilltalas med stor respekt.

Detta hände under Imam ‘Ali ibn Abu Talib (AS)³⁵ första dagar som kalif. Han satt och granskade statskassans räkenskaper, inkomster och utgifter i skenet av ett brinnande ljus. Samtidigt kom Talha och Zubair in till honom. De hade kommit till ‘Ali ibn Abu Talib (AS) i sina egna privata angelägenheter, eftersom de hoppades kunna få vissa ämbeten i kalifatet och ville ha särskilda förmåner. Om Imamen hjälpte dem med detta skulle de ge honom sitt fulla stöd. ‘Ali ibn Abu Talib (AS) visste mycket väl vad de var ute efter.

Just när de kommit in och satt sig ner släckte Imamen det ljus han arbetat vid och tände ett annat.

Talha och Zubair blev förvånade och frågade: "‘Ali, vi har kommit hit i ett viktigt ärende. Men varför släckte du det första ljuset?"

Imam ‘Ali ibn Abu Talib (AS) svarade: "Det ljuset hade köpts för pengar från statskassan. Så länge jag arbetade med räkenskaperna använde jag det. Men eftersom ni har kommit hit i personliga angelägenheter så använder jag nu ett ljus som jag har köpt för egna pengar."

Talha och Zubair lämnade honom utan att säga någonting mer.

35 Se not 21.

Inför domaren

En gång under kalifen Omars tid gick en arab med sina klagomål till domstol. Domstolen kallade in parterna. I detta fall var svaranden de troendes ledare Imam ‘Ali ibn Abu Talib (AS).

Kalifen Omar var domare. Så som det var brukligt i islamiska domstolar skulle målsägande och svarande stå eller sitta bredvid varandra. Omar ropade på den målsägande och visade honom till en plats i domstolen. Sedan vände han sig till Ali (AS) och sa: "O, Abul Hassan, vill du vara snäll och ställa dig bredvid den målsägande."

Man kunde se tydliga spår av missbelåtenhet i Ali (AS)s ansikte när han reste på sig för att gå och ställa sig bredvid den målsägande. Omar som hade observerat detta sa: "Tycker du inte om att stå bredvid din motståndare?"

Imam Ali (AS) svarade: "Det är inte det. Jag är inte alls missbelåten över att ha blivit tillfrågad att ställa mig bredvid honom. Jag är missbelåten därför att du från allra första början har agerat mot rättvisans normer. Du kallade honom med hans namn, men när du skulle kalla på mig gjorde du det med respekt och använde min kuniyyah.³⁶ Du vet, att när vi skall visa respekt använder vi en persons kuniyyah och inte hans namn. Du sa: ‘O, Abul Hassan’ och inte ‘O, Ali.’ Genom att göra detta har du redan visat att du har gett mig företräde framför min motståndare."

36 kuniyyah, ett artig och respektfullt sätt att tilltala en man med familj. Man säger inte personens namn utan 'Far till ...'. I det här fallet tilltalades Imam Ali (AS) respektfullt 'Abul Hassan', dvs 'Far till Hassan' medan hans motståndare endast tilltalades med sitt vanliga namn.

Jag vet inte

Buzer Jemehri var en välkänd vis man i det forntida Iran. Den som då var kung ville gärna ha hans hjälp och kallade honom till sitt hov för att få råd. Så småningom fick Buzer Jemehri tjänst i staten med hög lön.

En dag när han var ute och gick blev han stoppad av en äldre kvinna som ställde en enkel fråga till honom. Buzer Jemehri kunde inte svara och sa till den äldre kvinnan: "Mor, jag vet inte."

Den äldre kvinnan blev rasande.

Hon sa: "Kungen betalar dig för att svara på alla viktiga frågor som han ställer till dig angående statens affärer, och du kan inte svara på en enkel fråga från en fattig, gammal kvinna. Varför betalar de lön till dig?"

Buzer Jemehri sa: "Mor, kungen betalar mig för vad jag vet. Skulle han betala mig för vad jag inte vet skulle statskassan inte räcka till."

För Allahs skull

Inget svar kunde tillfredsställa läraren som hade ställt en fråga. Det hade kommit så många svar, men inget kunde vinna lärarens godkännande. Frågan som läraren, det vill säga Profeten (SAW) hade ställt var:

"Vad är det allra viktigaste i vår tro?"

Någon svarade: "De dagliga böerna."

Profeten (SAW) svarade: "Nej!"

En annan sa: "Allmosor, zakat."

Profeten (SAW) svarade: "Nej!"

En tredje föreslog: "Fastan."

Profeten (SAW) svarade: "Nej!"

Ännu en sa: "Pilgrimsfärden till Mekka."

Profeten (SAW) svarade åter: "Nej!"

Den siste sa: "Jihad, heligt krig."³⁷

Profeten (SAW) svarade: "Inte ens det."

Till sist sa Profeten (SAW): "Allt ni nämnt är handlingar som visar på tillbedjan och lydnad. Men det uppväger inte vad jag har i tankarna."

Kom ihåg, att det mest grundläggande i tron är att göra sådant som behagar Gud och undvika sådant som upprör Honom. Alla era handlingar måste stå i överensstämmelse med Allahs vilja."

37 Se not 6.

Gästerna

En far och son gästade Imam 'Ali ibn Abu Talib (AS). När de anlände tog Imamen emot dem mycket varmt och ordnade ett bekvämt rum för dem. Imamen satt hos dem i rummet och pratade vänligt med dem tills det blev dags för mat. De åt tillsammans, och

när de hade ätit färdigt kom Imamens tjänare Qambar in med en skål och tillbringare full med vatten för att tvätta gästernas händer. Imamen tog tillbringaren och bad fadern sträcka fram sina händer så att han kunde hälla vatten över dem.

"Hur är detta möjligt, skall min Imam betjäna mig? Det borde vara tvärtom", sa gästen.

Imam Ali (AS) sa: "Jag är din trosbroder och jag är angelägen att betjäna min broder för att göra mig förtjänt av Allahs behag. Varför vill du förhindra detta?"

Gästen insisterade. Till slut sa Imam Ali (AS): "Som din Imam ber jag dig att du skall unna mig äran att få utföra denna tjänst."

När gästen till sist gav med sig sa Imamen: "Låt dina händer bli tvättade noggrant. Ha inte bråttom och tänk inte på att jag skall befrias från min tjänst fortast möjligt."

När det blev sonens tur att tvätta sina händer sa Imamen till sin egen son att hålla tillbringaren och tvätta den yngre gästens händer. Imamen tittade på gästens son och sa: "Jag tvättade din fars händer. Min son tvättade dina händer. Om din far inte hade varit min gäst skulle jag själv ha tvättat dina händer.

Men det är Allahs vilja, att när far och son tillsammans är på besök hos någon, så skall fadern behandlas artigare och ges större uppmärksamhet."

Profeten (SAW)s omtänksamhet

När den första skörden var bärgad brukade man ta med sig av den färska frukten till Profeten (SAW). Han delade då frukten med dem som satt omkring honom. Den här morgonen kom en fattig man med en enda frukt från sin lilla gård och gav den till Profeten (SAW).

Profeten (SAW) tog emot hans gåva, smakade på den och började äta den alldeles ensam medan de andra tittade på. En av dem som satt i hans sällskap sa ödmjukt: "O, Guds Profet, har du inte glömt vilka förmåner de brukar ha som ser på medan du äter?"

Profeten (SAW) log och väntade tills mannen som hade kommit med frukten hade gått. Då sa han: "Jag smakade på frukten och den var omogen. Om jag hade delat den med er hade någon säkert reagerat på det och visat sin avsmak. Då skulle den fattige mannen ha blivit besviken. Hellre än att låta den stackars mannen bli bitter fick min mun och tunga finna sig i fruktens bittra smak."

Tacksamhet

Salman Farsi var en persisk följeslagare till Profeten (SAW). Han var en man med enkla vanor och fast karaktär. Han bar enkla kläder och åt väldigt lite.

En gång bjöd han Abu Dhar Ghaffari på lunch. När de satt på golvet för att äta såg Abu Dhar att det bara fanns några bitar torkat bröd och några få dadlar att äta.

Han sa: "Salman, Profeten (SAW) har sagt att vi måste börja och avsluta vår måltid med salt, men jag ser inget salt här."

Salman hade inget salt hemma. Han hade heller inga pengar för att gå och köpa salt. Men han reste på sig omedelbart och sa: "O, jag är verkligen ledsen. Skulle du kunna vänta här medan jag går och hämtar salt?"

Salman tog sin mantel och pantsatte den i grannaffären och köpte salt för pengarna. När de hade ätit färdigt sa Abu Dhar: "Al Hamdu Lillah, prisad vare Gud", för att visa sin tacksamhet till Gud.

Salman sa mycket hövligt: "Tala sanning, Abu Dhar! Om du verkligen varit tacksam skulle Salman inte ha behövt pantsätta sin mantel för att köpa salt åt dig."

Grunden

Profeten (SAW) förberedde en expedition till Tabuk. Men i Medina fanns en grupp bedragare ledda av Abu 'Amir Ar-Rahib som sammanslutit sig mot Islam. De visste att Profeten (SAW) skulle dra förbi moskén i Quba. Därför bestämde de sig för att bygga en annan moské i närheten. De tänkte, att den nya moskén skulle bli en bra mötesplats för dem där de ostört och obemärkt kunde smida sina onda planer.

För att få sin nya moské erkänd av folket inbjöd de Profeten (SAW) att hedra den med sin närvaro. Men Profeten (SAW) beslöt att vänta med besöket till efter expeditionen.

På tillbakavägen från Tabuk uppenbarades emellertid följande vers i Koranen för Profeten (SAW): "Men vad beträffar dem, som skaffat sig en moské till skada och otro, till söndring bland de rättrogna och ett tillhåll för dem, som förut kämpat mot Gud och Hans apostel - de skall sannerligen svärja: 'Vi ville ej annat än gott', men Gud vittnar, att de sannerligen är lögnare." (Koranen 9:107)

Vidare befallde Allah: "Stå aldrig någonsin upp och led bönen där! En moské, som från första dagen är grundad på sann gudskyrd, är sannerligen mer värd, att du uppträder där; där finns människor, som älskar att bli renade (från synd), och Gud älskar dem, som renar sig." (Koranen 9:108)

Profeten (SAW) gav order om att moskén skulle förstöras. Den kallades 'Masjid38 ad-Dirar', den onda moskén, eftersom den hade grundats på ondska och ogudaktighet. I den fanns ingen plats för taqwa, renhet och gudsfruktan.

38 Masjid betyder den plats där man ber och är det samma som moské. I moskén kan man också umgås med sina vänner, träffas för att studera eller bara koppla av en stund innan man återgår till sina vardagssysslor. Alla muslimer som har möjlighet försöker gå till moskén för att delta i middagsbönen på fredagarna.

Flugan

Det var i en abbasidisk domstol, med all dess prakt. Mansoor var en abbasidisk kalif.³⁹ En dag när han skulle börja sitt arbete som domare satte sig en fluga på hans näsa. Mansoor viftade med handen för att flugan skulle flyga bort, men den kom tillbaka och satte sig än en gång på Mansoors näsa. Mansoor försökte få bort den igen men flugan kom tillbaka och så fortsatte det tills Mansoor blev alldeles förtvivlad av den envisa flugan.

Han vände sig till Imam Ja'far as-Sadiq (AS)⁴⁰ som var närvarande den dagen och sa: "O, Profetens Son⁴¹, kan du tala om för mig varför Allah skapade dessa avskyvärda flugor?"

"Ja", svarade Imamen. "För att också de mäktiga och stolta skulle få känna ödmjukhet och hjälplöshet."

39 Profeten Muhammad (SAW)s farbror hette al-'Abbas. Den abbasidiska släkten härstammar alltså från honom. Mansoor eller al-Mansur var kalif mellan åren 754 - 775. Jfr sidan 60 och not 27.

40 Se not 21.

41 Se not 34.

Sanning och lögn

Vid det vanhedrande slag som senare kom att kallas Jamal-slaget stod islamiska trupper mot varandra. På ena sidan stod Talha och Zubair, Profeten (SAW)s tidigare följeslagare. Deras anförare var Aisha, Profeten (SAW)s hustru. På andra sidan stod de troendes armé med sin ledare, Imam 'Ali ibn Abu Talib (AS).

Imamen gjorde sitt bästa för att avstyra kriget och för att det inte skulle bli blodutgjutelse, men motståndarna var orubbliga. Medan slaget rasade närmade sig en av Imamens följeslagare, som följt striderna på avstånd, och frågade: "O, Ali, ska man

verkligen kunna tro att män som Talha och Zubair och en sådan respekterad dam som Aisha alla skulle ha samlats på fel sida?"

Imamen svarade: "Du har trasslat in dig i ett ologiskt och felaktigt resonemang. Sanning och lögn har ingenting att göra med vilka personer som är inblandade. Ta först reda på sanningen och sedan vilka som vill följa den. Känn igen vad som är lögn och avslöja därefter lögnens anhängare."

De dagliga bönerna

Abu Dhar Ghaffari hade nu blivit gammal. Han hade förvisats till öknen Rabazah, långt från Medina, därför att Uthman som då var kalif ansåg att han var allt för frispråkig och öppenhjärtig. Några av Profeten (SAW)s följeslagare besökte honom med jämna mellanrum.

Abul Aswad Dua'li berättar att hans far åkte till Rabazah och besökte Abu Dhar. Som vanligt vid sådana möten började Abu Dhar minnas sina dagar med Profeten (SAW) och berättade följande:

"En dag gick jag till Profeten (SAW)s moské. Där satt Profeten (SAW) tillsammans med Ali (AS). Jag tänkte att det här var ett bra tillfälle att få höra ännu ett visdomsord. Jag satte mig bredvid dem och sa: "O, Guds Profet, kan du välsigna mig med några råd och anvisningar så att Gud kanske upplyser mig ytterligare?"

Profeten (SAW) svarade: "Ja visst Abu Dhar, Jag skall tala om för dig någonting som är självaste grunden för all kunskap. Be till Allah som om du såg Honom! Du kan inte se Honom Abu Dhar, men kom ihåg denna sanning, att fastän du inte ser Honom som du ber till, så ser Han dig."

Ryktesspridare

En man som påstod att han var Imam 'Ali Zayn al-'Abidin ibn Husayn (AS)s⁴² anhängare kom till honom och sa: "Min herre, man har talat illa om dig."

Imamen sade: "Jag har aldrig hört talas om detta och skulle kanske inte ha hört det alls om du inte hade sagt det. Den som talade illa om mig sköt iväg en pil som inte träffade målet. Men du tog upp den fallna pilen och sårade mig med den. Gud tycker inte om denna vana att sprida skandaler och förtal, eller föra vidare vad en person har sagt till en annan i avsikt att skapa oenighet."

Det berättas, att under Profeten Mose (AS)s tid drabbades befolkningen av svår torka. Under flera månader regnade det ingenting. Människorna bad och bad men det kom

inget regn. När Mose (AS) gick till Sinai och bad till Gud om regn, sa Gud till honom att det fanns någon som spred lögnen bland folket och att det var för den mannens skull som det inte kom något regn.

Mose (AS) sa till Gud: "O Gud ge mig hans namn och jag skall tillrättavisa honom för denna onda vana."

Men Gud sa: "Mose, hur skulle jag själv kunna göra det som jag förbjuder andra att göra?"

42 Se not 21.

Sulaiman (Salomo) (AS)

Sulaiman ibn Dawood (AS) var profet och kung. I Bibeln kallas han Salomo. I Koranen står det att det kungadöme som hade givits till profeten Sulaiman inte hade något motstycke i mänsklighetens historia. Han härskade över vindar och vågor. Alla människor, jinner (andar) och djur var underdåniga hans herravälde.

I Koranen säger Allah: "Och Sulaiman gav Vi⁴³ vinden, vars fläkt om morgonen var som en månads resa och vars fläkt om aftonen som en månads resa, och Vi lät en källa överflöda av smält koppar åt honom. Bland jinnerna fanns det somliga som arbetade inför honom på hans Herres uppmaning..." (Koranen 34:12)

En gång beslöt Sulaiman (AS) att undersöka tillståndet i sitt rike. Han befalldes därför, att representanter för folket skulle ställa upp sig på ett sådant sätt att han kunde se dem alla. Sedan gick han till sitt palats och ställde sig ensam på läktaren för att inspektera. Ingen var tillåten att komma i närheten.

Då uppenbarade sig plötsligt en gestalt vid hans sida, och Sulaiman (AS) sa till honom: "Vem är du? Vet du inte att ingen får komma in här?"

Men den som visat sig för Sulaiman (AS) var en ängel.

"Jag behöver inget tillstånd för att komma in. Din Herre befäller att din tid på jorden är slut", sa ängeln.

Sulaiman (AS) dog omedelbart, men hans undersåtar visste inte att han hade dött och trodde att han fortfarande inspekterade dem. Då sände Allah vita myror som åt upp kätten som Sulaiman (AS) lutade sig mot. Kätten bröt samman och Sulaiman (AS)s lik föll till marken.

Det står att läsa i den heliga Koranen: "Och då Vi beslöt, att han skulle dö, antydde ingenting annat hans död för dem än jordens kräk, som gnagde på hans stav; och då han föll omkull, förstod jinnerna, att de ej behövt lida det nesliga straffet, om de känt till det fördolda." (Koranen 34:14)

Så dog en stor och mäktig kung.

"Spira och krona

måste falla ner.

Och i jorden bli lika

med den fattiges lie och spade."

43 Vi, När Gud talar 'majestätiskt', dvs som den som har all makt och härskar över allt, säger han ofta Vi om sig själv.

Medmänniskorna först

Barnet hade gjort det till en vana att gå upp mitt i natten på småtimmarna och vara tillsammans med sin mor i hennes nattliga böner, tahajjud.

Pojken lade märke till att hans mor bad för alla troende, män som kvinnor. Hon nämnde deras namn och bad för deras framgång och välbefinnande. "Gode Gud, förlåt dem deras synder och låt din nåd omfatta dem i allt de gör." Hon nämnde aldrig någon i sin egen familj. Hon bad inte för sig själv heller.

En morgon bestämde barnet sig för att fråga sin mamma. När hon hade bett färdigt frågade han: "Mamma, varför ber du för alla men inte för dig själv och din familj?"

Bibi Fatima (AS)⁴⁴ svarade: "Kom ihåg en sak, Hassan, först kommer medmänniskorna och därefter din egen familj."

44 Bibi Fatima (AS), Imam 'Ali ibn Abu Talib (AS)s hustru. Se också not 11.

Genom magen

Abbasidkalifen Mahdi ibn Mansoor⁴⁵ ville att Sharik ibn Abdullah skulle säga ja till en utnämning som domare, eftersom han var en av landets mest lärda och gudfruktiga män. Men han gick inte med på erbjudandet eftersom han tyckte att det var oklokt att samarbeta med en orättvis härskare. En dag föreslog kalifen att Sharik skulle bli privatlärare för hans söner. Sharik avvisade hans förslag ännu en gång. Han försökte behålla sin självständighet trots att han var fattig och inte hade tillräckligt med pengar.

Kalifen fortsatte med sin vanliga skrämselektik. Vid ett tillfälle kallade han Sharik till sitt hov och sa till honom: "Jag har tre förslag av vilka du måste gå med på ett. Du

måste acceptera att bli domare, mina söners privatlärare eller ta emot min inbjudan till lunch idag."

Sharik tyckte att det tredje förslaget var det enklaste och accepterade kalifens inbjudan. Kalifen såg till att den mest utsökta maten blev tillagad och när maten var serverad tyckte Sharik att detta var den godaste mat han någonsin hade smakat. Han åt med god aptit tills han blev alldeles proppmätt.

När de hade ätit färdigt viskade en av tjänarna i kalifens öra: "Ni har vunnit hans huvud genom hans mage."

Inom loppet av några dagar hade Sharik accepterat både domartjänsten och tjänsten som privatlärare åt kalifens söner. Han fick en anseelig lön från statskassan.

En gång när hans lön blev försenad krävde han att få sin lön så fort som möjligt. Men den som hade ansvar för att betala ut lönerna frågade honom oförsäamt: "Varför är du så påstridig? Har du sålt vete till mig?"

Sharik svarade: "Jag har sålt någonting mer värdefullt än det. Jag har sålt min tro."

45 Se not 39.

Självständighet

Det var en lång resa. Så småningom bestämde man sig emellertid för att rasta. Profeten (SAW) och hans följeslagare steg av hästarna och lastade av dem. Sedan bestämde de att slakta ett djur och laga mat. En i gruppen sa, att han kunde slakta djuret. En annan sa, att han kunde flå det. En tredje sa, att han kunde laga maten. Alla anmälde sig att hjälpa till på ett eller annat sätt. Profeten (SAW) sa att han skulle gå och samla ved. De medföljande sa: "Nej Guds Profet, låt oss få äran att tjäna dig medan du vilar! Vi är här för att arbeta åt dig."

Profeten (SAW) sa: "Jag vet att ni kan göra allt, men Gud tycker inte om den som skaffar sig fördelar bland sina vänner och följeslagare. Han är missnöjd med den som tar för sig av förmåner."

Därefter gick han till skogen och kom tillbaka med kvistar och pinnar som han samlat.

Den fattige mannens förklaring

Under en helt vanlig samling satt Profeten (SAW) på sin plats och hans följeslagare var samlade runt honom för att få undervisning och höra hans visdomsord. Plötsligt uppenbarade sig en fattig man i trasiga kläder. Han hälsade på de församlade med orden: "Salamun Alaikum, Frid vare med er."

Sedan satte han sig bekvämt till rätta på en ledig plats. Profeten (SAW) hade lärt dem att alla muslimer var jämställda som bröder. I en samling skall man därför kunna sätta sig var som helst där det är ledigt utan att behöva tänka på vem det är man sätter sig bredvid. Nu var det så att den fattige mannen råkade hamna bredvid en mycket rik man. Den rike mannen kände sig besvärad och försökte samla ihop sina kläder så att den fattige mannen inte skulle röra vid dem.

Profeten (SAW) såg detta och sa till den rike mannen: "Är du rädd för att hans fattigdom skulle kunna skada dig?"

"Nej visst inte, Guds Profet", svarade mannen.

"Då är du kanske rädd för att en del av din förmögenhet rymmer sin väg till honom?" undrade Profeten (SAW).

"O nej, Guds Profet", menade mannen.

"Då kanske du blev rädd för att dina kläder skulle bli smutsiga om han kom för nära?"

"O nej, Guds profet", svarade mannen igen.

"Varför drog du då dig själv och dina kläder ifrån honom?"

Den rike mannen sa: "Jag medger att det jag gjorde var det mest olämpliga man kan tänka sig. Det var ett misstag och jag bekänner min skuld. För att gottgöra detta skall jag ge hälften av min förmögenhet till min muslimske broder och jag hoppas att han sedan skall förlåta mig."

Den fattige mannen reste på sig och sa: "O, Guds Profet, jag kan inte ta emot detta erbjudande."

Alla närvarande blev förvånade. De tyckte, att den fattige mannen inte var riktigt klok som tackade nej till erbjudandet.

Men han förklarade sitt beslut: "O, Guds Profet, jag vägrar att acceptera hans erbjudande. Jag är nämligen rädd för att om jag tar emot hans pengar skulle jag kunna bli lika självgod som han och behandla mina muslimska bröder lika illa som han behandlat mig."

Iftar

Anas ibn Malik tjänade Profeten (SAW) under många år. I själva verket var Anas i Profeten (SAW)s tjänst ända fram till hans död. Han kände därför mycket väl till Profeten (SAW)s vanor. Under fastemånaden brukade Profeten (SAW) bryta fastan med mjölk och lite bröd. Före gryningen brukade han också äta samma enkla mat innan han påbörjade dagens fasta.⁴⁶

En dag när Profeten (SAW) hade fastat gjorde Anas som vanligt i ordning lite mjölk och bröd till honom och väntade på att han skulle komma och bryta fastan. Men Profeten (SAW) uteblev. Anas trodde att Profeten (SAW) kanske hade blivit bjuden till någon, så han åt upp maten själv och gick till sängs. När Profeten (SAW) så småningom kom hem tillsammans med en vän frågade Anas om han redan hade ätit. Profeten (SAW) svarade, att han varit tvungen att utträta ett viktigt ärende och därför inte kunnat bryta fastan. Anas kände sig mycket skamsen. Det fanns ingenting att erbjuda, om Profeten (SAW) frågade efter mat. Anas ville be om ursäkt, men Profeten (SAW) såg genast att Anas tvekade så han förblev tyst och gick till sängs hungrig.

Anas brukade säga: "Guds Sändebud nämnde aldrig denna händelse under hela sin livstid."

46 Den måltid som man bryter dagens fasta med under fastemånaden Ramadan kallas iftar. Den måltid man äter före dagens fasta kallas sahur.

Den gamle mannen

Han var en gammal kristen. I sin ungdom hade han arbetat mycket hårt och förtjänat sitt levebröd i sitt anletes svett. Nu var han gammal, svag och blind. Han stod i ett hörn på en gata och tiggde. De flesta gick bara förbi honom men en del stannade upp och tog fram några mynt som de lade i hans hand.

En dag såg Imam 'Ali ibn Abu Talib (AS)⁴⁷ den gamle mannen och tänkte: "Vilket olycksöde kan ha drabbat denna stackars människa? Har han inga barn som kan ta hand om honom på ålderns höst? Finns det verkligen inte något sätt att befria honom från denna gräsliga förödmjukelse?"

Han frågade den gamle mannens vänner och bekanta. Alla berättade om hur hårt den gamla kristne mannen hade arbetat och slitit i sin krafts dagar. Men han hade inga besparingar och ingen som kunde ta hand om honom. Det var därför han hade börjat tigga.

"Vilken skam!" sa Imam Ali (AS). "Så länge han var frisk och stark arbetade han och tjänade samhället. Vi har alla på ett eller annat sätt, dragit nytta av hans arbete. Hur kan vi överge honom idag?"

Med dessa ord beordrade Imam Ali (AS) den muslimska statskassan att betala den gamle mannen hans uppehälle så länge han levde.

47 Se not 21.

Att lyssna till Koranen

Ibn Masood var en av de skrivare som nedtecknade den Heliga Koranen såsom den uppenbarades för och dikterades av Profeten (SAW). Profeten (SAW) hade stort förtroende för Ibn Masood och uppskattade hans hederlighet och saklighet.

En dag bad Profeten (SAW) Ibn Masood att högt läsa några verser ur Koranen för honom. Ibn Masood öppnade sina anteckningar och började läsa från det fjärde kapitlet, al-Nisa. Profeten lyssnade uppmärksamt tills Ibn Masood kom fram till följande vers: "Men hur kommer det att gå för dem, när Vi⁴⁸ för fram ett vittne från varje folk och sedan för fram dig (Muhammad) som ett vittne mot dem?" (Koranen 4:41)

När Ibn Masood reciterade denna vers började Profeten (SAW) gråta och sa: "Nu räcker det verkligen för idag."

Profeten (SAW) grät, eftersom han även visste fortsättningen så väl: "På denna dag kommer de som inte tror och inte lyder Profeten, att önska att de utjämnats med marken. Men de kan inte dölja något från Allah." (Koranen 4:42)

48 Se not 43.

Hans sista ord

Umm Hamidah såg Abu Baseer komma in i huset. Hon kände honom som en av sin man Imam Ja'far as-Sadiq (AS)s mest gudfruktiga och pålitliga följeslagare.⁴⁹

Imam Ja'far as-Sadiq (AS) hade avlidit efter att ha blivit förgiftad, men Abu Baseer befann sig inte i staden när detta hände. Han hade nu kommit för att framföra sin medkänsla och beklaga sorgen. Han var förtvivlad och grät bittert.

Umm Hamidah sa till honom: "Abu Baseer, du var inte här när Imamen drog sina sista andetag. Något egendomligt hände."

"Vad hände?" undrade Abu Baseer.

Umm Hamidah svarade: "Just när det såg ut som om Imamen skulle dra sitt sista andetag, hämtade han sig. Han vände blicken mot oss och bad att vi skulle samla alla familjemedlemmar och andra närstående. Alla samlades här och väntade på att Imamen skulle säga någonting. Då vände sig Imamen till oss alla och sa: 'Vår Shafa'at, förbön på domedagen, gäller inte dem som underskattar betydelsen av de dagliga böerna.' Med dessa sista ord lämnade han oss." ⁵⁰

49 Se not 21.

50 I Koranen 20:109 står att läsa: "På den dagen (yttersta dagen, domens dag) skall ingen förbön hjälpa utom från den som Förbarmaren (Allah) ger tillstånd och med vilkens ord Han är tillfreds."

Ghazzali och rövorna

Den ryktbare Abu Hamid Ghazzali föddes i Tus, en liten by i närheten av staden Mashhad i dåvarande nordöstra Persien. Han levde i slutet av 1000- och början av 1100-talet (det femte århundradet enligt islamisk tideräkning).

Han reste till staden Nishapur för att studera vidare. Nishapur var en mycket berömd lärdomsstad och ett centrum för islamiska studier. Flera framstående lärare undervisade där. Ghazzali var intelligent och duktig. Han blev mycket snart känd bland lärarna som en av de mest flitiga och noggranna studenterna. För att inte glömma någonting brukade han föra mycket exakta anteckningar över allt han hörde och fick lära sig av sina lärare. Senare sammanställde han dessa anteckningar under särskilda rubriker och kapitel. Han värdesatte anteckningarna lika högt som sitt eget liv eller kanske mer.

Många år senare bestämde han sig för att återvända till sin hemby. Han samlade alla sina anteckningar och gjorde en bunt av dem och slog följe med en karavan. På vägen blev karavanen överfallen av ett rövarband. Dessa tog allt av värde från resenärerna. När det var Ghazzalis tur letade rövorna igenom hans bagage och tog vad de ville tills de hittade bunten med hans anteckningar.

Ghazzali insåg att alla de anteckningar som var resultatet av hans långa studier, höll på att gå förlorade. "Ta allt ni vill utom bunten med mina anteckningar", bad han.

Då trodde rövorna, att det måste vara någonting extra värdefullt som Ghazzali gömt bland papperna han försökte skydda. De öppnade bunten men fann ingenting utom en massa fullskrivna papper.

De vände sig då till Ghazzali och frågade: "Vad är det här för papper? Vad har de för värde?"

"De har nog inget värde för er, men de har ett stort värde för mig", svarade Ghazzali.

"Men vad är det då för något?" frågade rövorna igen.

"Det är resultatet av allt mitt arbete. Om ni förstör dem har ni ruinerat och förstört mig också. Alla år jag arbetat kommer att vara värdelösa", svarade Ghazzali.

Rövarhövdingen undrade: "Så allt som du har lärt dig och all din kunskap finns här, eller hur?"

"Ja", svarade Ghazali.

"Kunskap nedskrivna på några papper som kan stjälas är ingen kunskap. Tänk på det och på dig själv!"

Ghazzali blev djupt skakad över rövarhövdingens ord. Han insåg, att han hade studerat som en papegoja, antecknat allt han hade hört och proppat in det i sitt huvud. Han förstod att det var mycket han kände till, men att han själv hade tänkt alldeles för lite. Om han skulle bli en sann forskare och vetenskapsman måste han inte bara lära sig alla dessa nedtecknade kunskaper. Han måste också lära sig att tänka, dra slutsatser och bilda sig en egen uppfattning.

Ghazzali tog rövarhövdingens ord som en gudomlig uppmaning och började studera på ett nytt sätt. Så småningom blev han en av Islams största teologer.

"Det bästa råd jag fått och som ändrade hela mitt tänkande kom från en rövare", skrev han.

Profeten (SAW)s besök i Taif

Abu Talib och Khadija⁵¹ var Profeten (SAW)s viktigaste stöd. Ödet hade bestämt att de båda skulle dö inom några dagar efter varandra och lämna Profeten (SAW) i en smärtsam sorg. Han hade förlorat en omtänksam farbror och en älskad hustru.

Fienderna var nu lättade eftersom Abu Talib inte längre kunde skydda Profeten (SAW). Några dagar efter Abu Talibs död, passerade Profeten (SAW) genom en trång gränd. Då hände sig, att en kvinna tömde sina sopor över hans huvud när han passerade hennes fönster. Profeten Muhammad (SAW) gick tillbaka till sitt hem med huvudet nedsmutsat. Hans unga dotter, Fatima (AS) hjälpte honom att tvätta håret och avlägsna smutsen.

Situationen började bli allt mer outhärdlig. Profeten (SAW) bestämde sig för att lämna Mekka och flytta till Taif. Han trodde att han skulle kunna förmedla Guds budskap till stammen Thaqeef som levde där. Taif var känd för sitt behagliga klimat och sitt vackra landskap.

Profeten (SAW) visste mycket väl att människorna i Taif inte var annorlunda än folket i Mekka. De dyrkade också avgudar och hade nära kontakt med invånarna i Mekka. Men han misströstade inte.

När han kom till Taif och förkunnade sitt profetiska budskap hånade emellertid invånarna honom.

En av dem sa: "Kunde Gud verkligen inte hitta någon annan än dig att förmedla sitt budskap?"

En annan sa: "Antingen måste jag vara naiv eller en tjuv för att kunna tro att du är en profet."

Och så fortsatte det. För att hindra honom från att predika Islam skickade människorna i Taif en grupp barn och lösdrivare att jaga honom. De förolämpade honom och kastade också sten på honom.

Trött, övergiven och sårad sökte Profeten Muhammad (SAW) fristad i en närliggande trädgård. Den tillhörde Atabah och Shaibah, två förmögna Quraishhövdingar. Båda befann sig där när Profeten (SAW) gick in i deras trädgård och satte sig under ett träd. Han var ensam. Han vände sitt ansikte mot himlen och bad:

"O, Allah, Jag lägger fram min klagan inför Dig för min svaghet och hjälplöshet och för det åtlöje jag har utsatts.

"O, Du den mest barmhärtige av alla, Du är de förtrycktas Herre, Du är min Gud! Till vem annan skulle jag därför vända mig? Till främlingar som kommer att behandla mig illa, eller till fienden som är mig övermäktig?"

Om det som händer mig inte är på grund av Din vrede, så fruktar jag inget. Känslan att skyddas av Dig är helt tillräcklig för mig. Jag söker skydd i Ditt ljus, som lyser upp mörkret och rättar till alla missförhållanden, både i denna världen och i den tillkommande, så att Ditt missnöje och Din vrede inte skall drabba mig.

För Din skull är jag nöjd med min lott. Ingenting i denna värld händer och sker utom på Din befallning."

Atabah och Shaibah såg och hörde detta. De skickade efter sin tjänare som hette Adaas och gav honom en skål full med druvor. "Ta det här till mannen som sitter under trädet", sa de till tjänaren.

Adaas var kristen. Han tog druvorna till Profeten (SAW) och bad honom äta av frukten. Innan Profeten (SAW) tog av frukten sa han: "Bismillah al-rahman al-rahim, I Guds den Barmhärtige Förbarmarens namn."

Adaas hade aldrig hört någon säga någonting liknande förut. Det gjorde ett djupt intryck på honom, eftersom mannen kallade Allah både barmhärtig och förbarmande, trots sin egen tröstlösa situation.

"Vem är du?", frågade han.

"Jag är Guds profet. Varifrån kommer du?"

Tjänaren svarade: "Mitt namn är Adaas. Jag är kristen och jag kommer från Nainava (Nineve)."

"Nineve? Du kommer från en plats där min broder Yunus (Jona) ibn Mati levde", sa Profeten (SAW).⁵²

Adaas var förvånad när han hörde det namnet.

"Vad vet du om Jona? Här känner ingen till honom. Även i Nineve var det kanske mindre än tio människor som kände honom och hans faders namn."

Profeten (SAW) sa: "Ja, jag känner honom eftersom han liksom jag också var en Guds profet."

Adaas kastade sig på knä framför Profeten (SAW), kysste hans händer och anslöt sig genast till Islam.

Atabah och Shaibah såg vad som hände och blev oroliga. De hade nämligen inte förstått vem Profeten Muhammad (SAW) var.

Bekymrat sa de därför till varandra: "Se hur han lyckades fördärva denna stackars ynkliga själ!"

51 Abu Talib var Profeten Muhammad (SAW)s farbror. Khadija (AS) var Profeten (SAW)s första hustru och den första som insåg att Muhammad (SAW) hade kallats att vara profet (nabi) och sändebud (rasul). Profeten Muhammad (SAW) och Khadija fick sex barn, fyra döttrar och två söner. Men sönerna dog som spädbarn. Mest känd av barnen är dottern Fatima (AS), som gifte sig med 'Ali ibn Abu Talib (AS). Så länge Khadija (AS) levde tog sig inte Profeten (SAW) någon annan hustru.

52 Profeten Yunus (AS), eller Jona som han kallas i Bibeln, blev svalt av en stor fisk och befann sig där i tre dygn. Han överlevde och fisken kastade upp honom. Han kunde då slutföra det uppdrag han fått av Guds, att predika bättring och omvändelse i den assyriska storstaden Nineve.